

प्रभाब दैनिक

National Daily

वर्ष १२

अंक २४१

काठमाडौं

बुधबार, १६ पुस २०८२

Prabhab National Daily

Wednesday, 31 December 2025

www.prabhabonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

भाषा र संस्कृतिको संरक्षण तथा प्रवर्धन गर्नु

- मौलिक संस्कृतिको रक्षा गर्नु ।
- राष्ट्रिय पोशाक तथा मौलिक संस्कृति प्रति गौरव गर्नु ।
- मातृभाषाको सम्मान गर्नु ।
- परम्परागत कला, संगीत, नृत्य र खानेपुानाको संरक्षण तथा प्रवर्धन गर्नु ।
- महत्वपूर्ण सभा, समारोह, विवाह, पर्व तथा उत्सवमा राष्ट्रिय पोशाकलाई प्राथमिकता दिनु ।
- सांस्कृतिक धरोहर, गुठी, मठ, मन्दिर तथा ऐतिहासिक स्थलहरूको संरक्षण र प्रवर्धन गर्नु ।
- सन्ततिलाई मौलिक संस्कृति, रीतिरिवाज तथा परम्पराको जानकारी गराउनु ।
- आधुनिकता र प्रविधिकसँगै आफ्नो मौलिक परम्परा जोगाउनु ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

समानुपातिकतर्फको बन्दसूची

६४ दलले बुझाए सूची, ११० जनाको सूची २२ दलबाट मात्रै

- » २२ दललेमात्रै ११० सिटमा उम्मेदवारको बन्दसूची बुझाए
- » ४२ दलको आंशिक उम्मेदवारी
- » समानुपातिक निर्वाचनमा सहभागी हुने भन्दै निवेदन ९३ दलको
- » पूर्णसूची बुझाउने देशव्यापी संगठन भएका दलहरू

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- निर्वाचन आयोगमा प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका लागि समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीतर्फ २२ दललेमात्रै सबै सिटका लागि उम्मेदवारी दिएका छन् । समानुपातिकतर्फको कूल ११० सिटमा उम्मेदवारी दिने दलहरू प्रतिनिधिसभामा कम्तीमा एक सिट जित्न सक्ने हैसियतका हुन् ।

कूल ६४ दलले सूची बुझाएकामा ४२ वटा दलले भने केही सिटमा मात्रै उम्मेदवारी दिएका आयोगले जानकारी दिएको छ । समानुपातिकतर्फको बन्दसूची बुझाउन ९३ दलले आवेदन दिएका थिए । यिनै दलहरूलाई आयोगले समानुपातिकतर्फको बन्दसूची बुझाउने समय पुस १३ र १४ गते तोकेको थियो । निर्धारित

समयमा कूल ६४ वटा दलले बन्दसूची बुझाएको आयोगका प्रवक्ता नारायणप्रसाद भट्टराईले बताए । उनका अनुसार ५८ दलले ५८ फरक निर्वाचन चिह्नबाट उम्मेदवारी दिएका छन् ।

समानुपातिक निर्वाचनतर्फ सबै ११० सिटमा उम्मेदवारी दिने दलहरू नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले, नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा), राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी, नेपाल मजदुर किसान पार्टी (नेमकिपा), राष्ट्रिय जनमोर्चा, मंगोल नेसनल अर्गनाइजेसन, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी, नेकपा माले, श्रम संस्कृति पार्टी, संघीय लोकतान्त्रिक राष्ट्रिय मञ्च, नेपाल सद्भावना पार्टी, जनमत पार्टी, मिलैरी पार्टी नेपाल, नेकपा (संयुक्त) र नेपाली जनता दल हुन् ।

राष्ट्रिय प्रजातान्त्रिक पार्टी, नेकपा माओवादी र प्रगतिशील लोकतान्त्रिक पार्टीले पनि ११० सिटकै लागि उम्मेदवारी दर्ता गराएका छन् । जनमत नभएका, देशव्यापी संगठन नभएका र सबै वर्ग र जातीय समुदायका मानिसहरू आवद्ध नभएका दलहरूले सबै क्लस्टरबाट उम्मेदवार उठाउन नसकेको देखिएको छ ।

त्यस्तो दलमा मधेश जनाधार भएको उपेन्द्र यादव नेतृत्वको जनता समाजवादी पार्टी नेपालदेखि बागमतीमामात्रै प्रभाव रहेको हाम्रो नेपाली पार्टीलगायत पर्छन् । केही दलले सहमतिमा एउटै निर्वाचन चिह्नमा बन्दसूची संयुक्तरूपमा बुझाएका छन् । त्यसरी बुझाउने दल रेशमलाल चौधरी नेतृत्वको नागरिक उन्मुक्ति पार्टी, अशोक राई नेतृत्वको जनता समाजवादी पार्टी र राजेन्द्र महताे नेतृत्वको राष्ट्रिय मुक्ति पार्टी हुन् । यी तीनवटै दलले चौधरी नेतृत्वको दलको निर्वाचन चिह्न प्रयोग गरेका छन् ।

आयोगका प्रवक्ता भट्टराईका अनुसार प्रतिनिर्वाचन चिह्न औसत ६० जना उम्मेदवार रहेका छन् । न्यूनतम ११ सिटमामात्रै बन्दसूची पेस गर्ने दलको संख्या १० रहेको छ । एकल निर्वाचन चिह्न प्रयोग गर्ने दल पनि १० वटा रहेका छन् ।

आयोगले दलहरूलाई समावेशी समूहअन्तर्गत दलित, आदिवासी जनजाति, खस आर्य, मधेसी, थारु र मुस्लिमको जनसंख्या प्रतिशतका आधारमा बन्दसूची पेस गर्न निर्देशन दिएको थियो । त्यस आधारमा नयाँ र पुराना दलहरूले बन्दसूची पेस गरेका हुन् ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

समानुपातिक सूचीमा पहुँचवालाकै हालीमुहाली

समानुपातिक प्रणालीको दुस्प्रयोग गर्दै व्यवसायी-सेलिब्रेटीदेखि आफन्तलाई उम्मेदवार बनाउनेमा नयाँ दल अगाडि, पुरानाहरू पनि सुध्रिएनन्

- » रास्वपाको समानुपातिक सूचीमा व्यापारी चन्द्र ढकालका छोरादेखि व्यवसायी विदुषी राणासम्म

- » आफूलाई सबैभन्दा बढी लोकतान्त्रिक दाबी गर्दै आएको कांग्रेसले बुझाएको सूचीमा राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलकी छोरीदेखि अर्जुननरसिंह केसीसम्म

- » एमालेबाट उपाध्यक्ष रामबहादुर थापा, महिला सचिव पद्म अर्याल, शान्ता चौधरी, कोमल वलीलाई यसपटक पनि सूचीमा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रतिनिधिसभा निर्वाचनका लागि समानुपातिकतर्फको उम्मेदवारी छनोट गर्दा दलहरूले उक्त प्रणालीको चरम दुरुपयोग गरेको पाइएको छ । पुरानोदेखि नयाँ दलसम्मले समानुपातिकको मर्मलाई कुल्चेर निर्वाचन आयोगमा उम्मेदवारको सूची बुझाएका हुन् ।

दलहरूले बुझाएको ११० जनाको सूची हेर्ने हो भने यहाँ तारमारा वर्ग र पहुँचवालाहरूकै हालीमुहाली देखिएको छ । नयाँ दल भनिएको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)समेत नातेदार, तारमारा वर्ग, सेलिब्रेटी राख्नमा अग्रस्थानमा देखिएको छ ।

खासमा समानुपातिक प्रणाली

प्रत्यक्ष निर्वाचनमा प्रतिस्पर्धा गर्न नसक्ने तर कानुन निर्माण गर्ने थलो संसदमा प्रतिनिधित्व हुनुपर्ने सीमान्तकृत समुदायको प्रतिनिधित्वको सुनिश्चितताका लागि समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली अवलम्बन गरिएको हो । तर रास्वपाको समानुपातिक सूचीमा व्यापारी चन्द्र ढकालका छोरा सचिन ढकाल अटेका छन् । त्यसैगरी अर्का व्यवसायी विदुषी राणा रास्वपाको सूचीमा अटेका छन् । दुवै जना अर्बपति व्यवसायी हुन् । यतिमात्र हैन रास्वपाले प्राइमरी इलेक्सनबाट अधिक मत पाएकाहरूलाई

पछिल्लो नम्बरमा राखेका छन् । दलित क्लस्टरमा सबैभन्दा धेरै मत पाएका विजय जेठू सूचीमै परेनन् भने रमेश प्रसाईको ठाउँमा सहमहामन्त्री वीपिन आचार्यलाई पहिलो नम्बरमा राखेको छ । प्रसाईले खस आर्यमा धेरै मत ल्याएर पहिलो नम्बर सुनिश्चित गरे पनि आयोगमा बुझाएको बन्दसूचीमा पाँचौं नम्बरमा राखिएको छ ।

यता कामवाटे चर्चामा आएका ऊर्जामन्त्री कुलमान घिसिङले आफ्ना नातेदारलाई समानुपातिक सूचीमा अटाएका छन् । आदिवासी जनजातितर्फ नम्बर एकमा परेका डा.

राम लामा कुलमानका नजिकका आफन्त हुन् । त्यसैगरी आठौं नम्बरमा परेका धर्मलाल कुलमानका भाइका ससुरा हुन् । धर्मलाल समानुपातिकमा सिफारिस भएसँगै अभियन्ता आशिका तामाङले सामाजिक सञ्जालमा प्रश्न गरेकी छन्, 'मलाई त लागेको थियो नयाँबाट एउटा पनि गल्ती हुने छैन र पुरानाले औला उठाउने मौका पाउने छैनन् । तर त्यस्तो त होइन रहेछ, यहाँ त निमुखा वर्ग र जातिहरू लागि छुट्याइएको कोटामा त मिस नेपाल हुने रहेछन्, आफ्नो ससुरावा, देश बेच्चा ठेकेदारको छोरा, आफ्नो आगडिपछाडि दौडिरहने आसेपासे, हुँदाहुँदा छिमेकी र अझ त्यतिले नपुगेर सानोमा स्कूल पढ्ने साथी सांसद र मन्त्री हुने अवसर पाउने रहेछ ।

आशिका रास्वपाबाट समानुपातिकमा आकांक्षी थिइन् । रास्वपाको समानुपातिक सूचीप्रति डा. महेन्द्र लावतीलेसमेत असन्तुष्टि जनाएका छन् । उज्यालो नेपाल पार्टीको कोटाबाट रास्वपाको समानुपातिक सूचीमा परेका उनले असन्तुष्टि जनाएका हुन् । रास्वपाबाट कलाकारहरूसमेत समानुपातिक सूचीमा परेका छन् । यसरी समानुपातिक सूचीमा पर्नेमा प्रकाश सपुतदेखि रिमा विश्वकर्मासम्म छन् ।

यता आफूलाई सबैभन्दा बढी लोकतान्त्रिक दाबी गर्दै आएको नेपाली कांग्रेसले पनि समानुपातिक उम्मेदवार छनोटमा नातावाद र कृपावादलाई हदैसम्म प्राथमिकतामा राखेको पाइएको छ । मंगलवार अवेर कांग्रेसले बुझाएको सूचीमा राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलकी छोरी संज्ञा पौडेलदेखि महामन्त्री गगन थापाका ससुरा अर्जुननरसिंह केसीसम्म छन् ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकालाई स्वदेशमा चुनौती

- » रिटर्नी माइग्रेन्ट्सको अध्ययनले भन्छ- सन् २०२४ मा वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका ७८.४ प्रतिशत पुरुष र ६५.८ प्रतिशत महिला बेरोजगार, ५० प्रतिशत पुरुष र ५६.२ प्रतिशत महिला लगानीको अभावमा
- » विदेशबाट फर्किएर व्यवसायमा लगानी गर्ने तीन प्रतिशतभन्दा न्यून

■ मगता थापा

काठमाडौं- १० वर्ष कुवेतमा रोजगारी गरेर फर्किएकी सुनसरी, रामधुनी-१ की शकुन्तला अधिकारीले आफूलाई परिवारले फरक तरिकाले व्यवहार गरेको पाइन् । विदेशमा धेरै दुःख गरेर कमाएपछि घर फर्किएकी शकुन्तलालाई समाजले नस्वीकारेको महसुस हुन थाल्यो । जसकारण उनी मानसिक समस्याबाट गुञ्जनुपर्थो ।

रोजगारीबाट फर्किएकाहरूलाई पुनर्स्थापना गराउने व्यक्तिगत भेट नभएको भए ठूलो दुर्घटनामा परिने हुने उनले सुनाइन् । 'त्यतिखेर विदेशबाट फर्किएको भनेपछि घरमा पनि राम्रो सम्बन्ध नभएपछि, म डिप्रेसनमा

पुगिसकेकी थिएँ । यसरी बोल्न पनि सकिदैनथेँ । यो भन्दा त सुसाइड गर्छु जस्तो लाग्थ्यो,' उनले भनिन्, 'त्यसपछि वडाबाट एक जना म्याडमलाई भेटेपछि, यस्तो गरेर गर भन्नुभयो । तालिमहरू दिनुभयो । अहिले पानीपुरी, चटपटे पसल चलाएर बसिरहेको छु ।'

सलाई बरहथवाका नन्दु यादव पनि करिव एक दशक विदेशमा रोजगारी गरेर फर्किए यहाँ के गर्ने अलमलमा थिए । राम्रै कमाएर फर्किए पनि कसरी यहाँ व्यवसाय सुरु गर्ने जानकारी नहुँदा उनी केही समय तनावमा परे । अन्त्यमा विगतमा गरेको कृषि पेसा नै रोजे । '१२ वर्ष कतार बसेर आएँ ।

त्यहाँ पनि दुई वर्ष त काम नै पाएन । त्यसपछि राम्रो कमायो,' यादवले भने, 'यहाँ फर्किएर आएपछि कति महिनासम्म त के गर्ने के थाहै थिएन । धेरैतिर बुझ्ने । त्यसपछि अन्तमा तालिम लिएर पहिलादेखि गरेको कृषि नै गरें ।' यी दुई घटनाले वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएकाहरू कुनै न कुनै समस्यामा पर्ने गरेको देखाउँछ । रोजगारीबाट फर्किने धेरै महिलाहरूलाई कतिपय परिवार तथा समाजले नस्वीकार्दा उनीहरू मानसिक पीडामा पर्ने गरेका छन् । अझ

परिस्थितिबस पैसा नै नकमाई फर्किने महिलाहरू भन्नु बढी समस्यामा पर्ने देखिएको छ । वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरू निर्माण, हस्पिटालिटी, उत्पादनजस्ता क्षेत्रको सीप र अनुभव लिएर फर्किने गर्छन् ।

रिटर्नी माइग्रेन्ट्स (रेमी) परियोजनाको अध्ययनअनुसार स्वदेश फर्किएकाहरू कि त खेती किसानी र ज्वाला मजदुरी गर्ने या बेरोजगार भएर बस्नुपरेको पाइएको छ । कतिपयले फेरि विदेश नै जाने सोच बनाउने गरेको बताइन्छ ।

विभिन्न समस्यामध्ये फर्किएपछि सबैभन्दा बढी बेरोजगार हुनुपर्ने समस्या देखिने गरेको छ । रेमीको पछिल्लो तथ्यांकअनुसार सन् २०२४ मा वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका ७८.४ प्रतिशत पुरुष र ६५.८ प्रतिशत महिला बेरोजगार छन् । त्यसपछि, दोस्रोमा ५० प्रतिशत पुरुष र ५६.२ प्रतिशत महिला लगानीको अभावमा छन् ।

त्यसैगरी, ऋणको अभावमा ४५.७ प्रतिशत पुरुष र ३२.९ प्रतिशत महिला रहेको पाइएको छ । साथै, सीपमा बेमेल, घरपायक काम नभेटिनेलगायतका समस्या रहेका छन् ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

पहिचानवादी नेता रास्वपामा 'पलायन'

■ जेबी योजजन

काठमाडौं- एक दशकअघि संघीयता, समावेशिता र पहिचानको नारा सडकदेखि संविधानसभामसम्मै प्रभावशाली सुनिन्थ्यो । पहिचान पक्षधरहरू त्यसबेला निकै प्रभावी थिए । राजनीतिक विश्लेषक भवानी सम्पाधारी शक्तिलाई भारी पर्थ्यो ।'

संविधान जारी भएपछिका वर्षहरूमा प्रदेश नामकरणको मुद्दामा पहिचान पक्षधरहरू खासगरी कोशी प्रदेशको भूगोलमा आन्दोलित भए । आन्दोलनको एउटा शक्ति हालै कुलमान घिसिङ नेतृत्वको उज्यालो नेपाल पार्टीहुँदै राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)मा समाहित भयो । त्यो शक्तिको नेतृत्वमा प्रा.डा. महेन्द्रसुन्दर लावती थिए, जो पछिल्ला वर्षहरूमा पूर्वमा पहिचान आन्दोलनको मियो बनेका थिए ।

उनी रास्वपाले निर्वाचन आयोगमा बुझाएको समानुपातिकतर्फको बन्दसूचीमा समेटिएका छन् । अमेरिकाको पिट्सबर्ग, मिचिगनजस्ता प्रतिष्ठित विश्वविद्यालयमा प्राध्यापन

प्रदेशमा निर्वाचन लड्नु अस्वीकार गरेको दल हो, रास्वपा । प्रदेश त संघीयताको आत्मा हो नि । त्यसैलाई अस्वीकार गर्ने शक्तिमा पहिचान आन्दोलन मासियो ।

■ तीर नेम्बाङ पहिचान पक्षधर नेता

उज्यालो नेपाल पार्टी किन र कसरी रास्वपामा गाभियो ? हामीलाई थाहा भएन । समाचारमा पो एकटा भएको थाहा पायौं, जुन एकटा मेरो चाहना होइन ।

■ प्रा.डा. महेन्द्रसुन्दर लावती नेता, रास्वपा

गरेर स्वदेश फर्किएका लावती संघीयताविज्ञका रूपमा चिनिन्छन् । अशोक राईले जनता समाजवादी पार्टी नेपाल विभाजन गरेर जसपा गठन गर्दा उपेन्द्र यादवसँग नवसेका र राईसँग पनि नगएका लावतीले आदिवासी जनजाति नेताहरूलाई संगठित गर्दै पहिचानपक्षधर मोर्चा गठन गरेका थिए । मोर्चासमेतको सहभागितामा 'नो कोशी'देखि 'नो केवलकार'सम्मका आन्दोलन भए । तर, मोर्चा नै कुलमानको दलहुँदै अन्ततः सोमवार रास्वपामा विलय भयो । यसलाई लिएर पहिचान आन्दोलनकै कितामा रहेकाहरूले डा. लावतीमात्रै होइन अर्का नेता डकेन्द्रसिंह थिंगमको पनि आलोचना गरिरहेका छन् ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

समानुपातिक...

नुवाकोट-२ बाट निर्वाचन लड्दै आएका केसी यसपटक समानुपातिक सूचीमा खस आर्थतर्फ पहिलो नम्बरमा परेका हुन् । महामन्त्री थापाले यो सिफारिस आफ्नो चाहनाविपरीत भएको दावी गरेका छन् । ‘नेपाली कांग्रेसका नेता अर्जुनरसिंह केसीलाई मेरो प्रयासमा समानुपातिक सूचीमा राखिएको भन्ने हल्ला फैलाइएको रहेछ । म स्पष्ट पार्न चाहन्छु, यो मेरो चाहनाविपरीत हो । मेरो अनुरोध र हसम्भव प्रयास विपरीतको निर्णय हो,’ गगनले भनेका छन् ।

कांग्रेस राजनीतिमा पटक-पटक अवसर पाइसकेको ७५ वर्ष केसी परिवारले नुवाकोट कांग्रेससमेत लगभग कब्जामा राखेको थियो । केसी पाँचपटक मन्त्री भइसकेका व्यक्ति हुन् । यसपटक आफू जित्ने निश्चित नदेखिएपछि, केसीले समानुपातिकमा वस्न इच्छा गरेका थिए ।

यता पूर्वाष्ट्रपति डा. रामवरण यादवका छोरा डा. चन्द्रमोहन यादव पनि समानुपातिक सूचीमा परेका छन् । कांग्रेसका पूर्वउपसभापति विमलेन्द्र निधिकी भञ्जी नितु कर्ण, बलबहादुर केसीकी श्रीमती रिना उप्रेती, बहिनी गोमा केसीलाई पनि कांग्रेसको समानुपातिक सूचीमा राखिएको छ । बलबहादुरले सोलुखुम्बुबाट पटक-पटक निर्वाचन लड्दै आएका छन् । सुनसरीको कोशी गाउँपालिकाको अध्यक्षसमेत रहेका सुनसरी क्षेत्र नम्बर ४ का सभापति अयुव अन्सारीले श्रीमती नगमा शाहिद अन्सारीलाई समानुपातिक सूचीमा पार्न सफल भएका छन् ।

दलहरूको समानुपातिक बन्दसूचीप्रति जेन-जी अभियन्ता रक्षा बमले आलोचना गरेकी छन् । ‘सदियौदेखि पछि, पारिएका समुदाय, पछाडि पारिएका ठाउँ र उनीहरूको आवाजलाई सदनमा प्रतिनिधित्व गराउने उद्देश्यले नेपालको संविधानमा समानुपातिक प्रतिनिधित्वको व्यवस्था गरिएको हो । निश्चित वर्गको हात्तीमुहाली तोड्न, सदियौदेखिको असमान शक्ति वितरणका कारण पछाडि पारिएका समुदायको उत्थान गर्न यो प्रणाली लागू गरिएको थियो,’ बमले भनेकी छन्,

‘दुखद कुराचाहिँ, हिजो हजारौको बलिदानबाट प्राप्त भएको यही समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणालीलाई आज दलहरूले सांसद पद विक्री केन्द्र बनाएका छन् । आफ्ना नातेदार भर्ती गर्ने केन्द्र बनाएका छन् ।’

जनआवाजलाई खासै नसुन्ने भनिएको एमालेले बरु यसपटक समानुपातिक सूचीमा केही हेरफेर गरेको छ । यद्यपि, पार्टी उपाध्यक्ष रामबहादुर थापा, महिला सचिव पद्म अर्याल, शान्ता चौधरी, कोमल वलीलाई यसपटक पनि सूचीमा राखेको छ । यता मन्त्री बनिसकेकी उषाकला राईलाई पनि समानुपातिक सूचीमा राखिएको छ । राई प्रदेश मन्त्री बनिसकेकी छन् भने केन्द्रीय सदस्य शेरबहादुर तामाङकी पत्नी हुन् । यता पटक-पटक सांसद बनेका बसन्त नेम्वाङकी श्रीमती भूमिका सुब्बालाई पनि एमालेले समानुपातिक सूचीमा अटाएको बताइएको छ । एमालेले अझै पनि ११० जनाको सूची सार्वजनिक भने गरेको छैन । यता नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीले भने धेरैजसो नयाँ अनुहारलाई समानुपातिक सूचीमा राखेको छ ।

समानुपातिकको मर्मविपरीत पहुँचवाला, व्यवसायी, नातेदार र सेलीब्रेटीलाई बन्दसूचीमा समेटेपछि दलहरू आलोचित बनेका छन् । पुराना दलले पहिलेकै प्रवृत्ति दोहोर्‍याउँदा नयाँ भनिएकाहरूमासमेत त्यही रोग सरेको भन्दै सरोकारवालाहरूले चिन्ता व्यक्त गरेका छन् ।

६४ दलले...

आयोगले मंगलवारदेखि नै बन्दसूची छानविन प्रक्रिया सुरु गरेको छ । यो क्रम यही २० पुसम्म हुने छ, यसलाई प्रारम्भिक जाँच भनिएको छ । यसपछि सूची सच्याउने समय २१ देखि २७ पुससम्म दिने आयोगको निर्वाचन कार्यतालिका छ । सूचीको पुनः जाँच २८ पुसदेखि ३ माघसम्म हुने र २० माघमा अन्तिम बन्दसूची प्रकाशन गरिने आयोगले जनाएको छ । सरकारले आगामी २१ फागुनमा प्रतिनिधिसभा निर्वाचन गर्ने तयारी गरेको छ । सोहीअनुसार दलहरूले समानुपातिकतर्फको बन्दसूची बुझाएका हुन् । बन्दसूचीमा समावेशी समूह वि.सं. २०७८ को जनगणनाको तथ्यांकअनुसार छुट्याइएको हो ।

वैदेशिक...

सेफर माइग्रेसन प्रोग्राम, २०२४ को अध्ययनअनुसार विदेशबाट फर्किएका तीन प्रतिशतभन्दा कमलेमात्र व्यापारिक क्षेत्रमा लगानी गरेका छन् । यसमा पनि अपर्याप्त लगानी, व्यवसायका लागि दिइने ऋणमा चर्को व्याजदर, प्रशासनिक

जटिलता र तयारी वस्तुको बजार अभावजस्ता समस्या फ्लैपरेको उनीहरूले बताएका थिए । नेपालमा केही गर्छु भनेर आएकाहरू पर्याप्त पुँजीको अभाव र लामो समयसम्म सबै सामाजिक निकायसँगको सम्बन्धविच्छेदले समस्यामा पर्ने गरेको देखिएको छ ।

नेपाल श्रम आप्रवासन प्रतिवेदन, २०२४ का अनुसार सन् २०२२/२३ मा पाँच लाख ४६ हजार ७२१ र २०२३/२४ मा पाँच लाख ३८ हजार ६०४ जना त्रिभुवन विमानस्थलहुँदै स्वदेश फर्किएका थिए । अन्य माध्यमबाट फर्किएकाहरूको तथ्यांक नभएको बताइन्छ । उनीहरू विभिन्न कारणले फर्किने गरेका छन् ।

सवैभन्दा बढी २७.५ प्रतिशत पुरुष करार अवधि सकिएर फर्किएको पाइएको छ । यसरी फर्किने महिलाहरू १९.८ प्रतिशत छन् । सवैभन्दा बढी ३६.० प्रतिशत महिला भने व्यक्तिगत निर्णयले फर्किएका छन् । यसरी २३.३ प्रतिशत पुरुष फर्किएका छन् । यसबाहेक भिसा सकिएर, स्वास्थ्यमा समस्या आएर, करारअनुसारको काम तथा पारिश्रमिक नपाएर, रोजगारी गुमेर, कामको चाप, घरायसी समस्या, ज्यालामा ठगी, देश निकालालगायतका कारणले कामदारहरू फर्किने गरेका छन् ।

पहिचानवादी...

थेगिम १५ वैशाख २०८१ मा इलाम-२ मा भएको प्रतिनिधिसभा उपनिर्वाचनमा उम्मेदवार थिए, जसले ११ हजारभन्दा बढी मत पाए । थेगिमले प्राप्त गरेको जनमतले पहिचान आन्दोलन जीवित रहेको देखाउँथ्यो । तर, पहिचान र संघीयताविरोधी दल रास्वपामा पार्टी मिसाएर पहिचान आन्दोलन विलय गरेको भन्दै पहिचानपक्षधर शीर्ष नेता वीर नेम्वाङ दुःख व्यक्त गर्छन् । उनले प्रभावसँग भने, ‘प्रदेशमा निर्वाचन लड्न अस्वीकार गरेको दल हो रास्वपा । प्रदेश त संघीयताको आत्मा हो नि ! त्यसैलाई अस्वीकार गर्ने शक्तिमा पहिचान आन्दोलन लगेर मासियो ।’

उसै त पछिल्ला वर्षहरूमा पहिचान आन्दोलन क्रमशः सुपुप्त हुँदै गएको छ । संविधान निर्माणको बेला मधेस आन्दोलन, आदिवासी जनजाति तथा थारु समुदायका पहिचानकेन्द्रित आन्दोलनले राष्ट्रिय राजनीतिमा निर्णायक दबाव सिर्जना गरेको थियो । नेता नेम्वाङका अनुसार २०६२/६३ को जनआन्दोलनपछि सुरु भएको पहिचानको वहस २०७२ सालको संविधान निर्माणसम्म आइपुग्दा उत्कर्षमा थियो । प्रदेश नामाकरण, स्वायत्तता, भाषा-संस्कृति र समानुपातिक प्रतिनिधित्वलगायतका

मागले देशको राजनीतिक एजेण्डा नै बदलिदिएको थियो । तर, संघीय संरचना कार्यान्वयनको चरणमा प्रवेश गरेसँगै पहिचान आन्दोलन विस्तारै कमजोर बन्दै गएको नेम्वाङ बताउँछन् ।

यसबाहेक पहिचान पक्षधर दलहरू आन्तरिक विभाजन, नेतृत्व संकट र सत्तामुखी राजनीतिमा अल्भिँदा आन्दोलनको धार कमजोर परेको टिप्पणी भइरहेको छ । आन्दोलन सडकबाट संस्थागत राजनीतिमा प्रवेश गरे पनि उपलब्धि जोगाउने र थप विस्तार गर्ने रणनीति भने कमजोर बनेको पनि बताइन्छ । यस्तोमा प्रा.डा. लावतीले त आन्दोलनको हिस्सेदार शक्ति रास्वपामा मिसाएको आरोप सामना गरिरहेका छन् ।

लावतीले भने आरोप खारेज गरिदिए । उनले भने, ‘उज्यालो नेपाल पार्टी किन र कसरी रास्वपामा गाभियो ? हामीलाई थाहा भएन । समाचारमा पो एकता भएको थाहा पायौं, जुन एकता मेरो चाहना होइन ।’ उनी पूर्वपञ्च पदमसुन्दरका जेठो छोरा हुन् । उनीसँगै

थेगिम पनि पहिचान आन्दोलनको अग्रमोर्चामा छन् । तर, रास्वपासँग एकता प्रक्रियामा जाँदा उनीहरू आलोचनाको केन्द्रमा छन् ।

पहिचानपक्षधर युवा नेता नुनाम लिम्बूले डा. लावती, थेगिम र अर्का नेता एविराज आइदेम्बेलाई दुईवटा विकल्प सुझाएका छन् । पहिलो, ‘पहिचानवादी मोर्चा व्युत्ताउनुहोस् नभए हालको हमला र आलोचनालाई फेस गर्नुहोस् ।’

पार्टी घोषणापत्रलाई आधार मान्दा रास्वपा संघीयतापक्षधर शक्ति नै हो । त्यहाँ संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको पक्षपाती दलको रूपमा चिनाइएको छ । तर, २०७९ को प्रदेशसभा निर्वाचनमा रास्वपा सहभागी भएन । त्यसपछि भएका प्रदेश उपनिर्वाचनहरूमा पनि रास्वपाको सहभागिता रहेन । स्पष्टरूपमा रास्वपाले प्रदेश संरचनालाई बोझ मानेको छ । जबकि, प्रा.डा. लावतीलगायत नेताहरू भने प्रदेश अनिवार्यताको पक्षमा छन् । यसले एजेण्डा एउटा तर पार्टीको छाता अर्कै भएको देखिएको पहिचान पक्षरहरूको टिप्पणी छ ।

लिविचडेटर कार्यालयको हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना

कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०७६/०८/१० मा प्रा.लि.नं. २२५०३६/०७६/०७७ मा दर्ता भएको बडिगाड मिडिया हाउस प्रा.लि. को मिति २०८२/०९/१० मा सम्पन्न विशेष साधारण सभाको विशेष निर्णयले कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १२६ बमोजिम स्वेच्छिक खारेजी (लिविङडेशन) मा लैजाने निर्णय गरेकोले यस कम्पनीसँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको लेनदेन बाँकी बस्नैता रहेको भए यो सूचना प्रकाशित गरिएको मितिले ३५ दिन भित्रमा निम्न लिखित लिविङडेटरको कार्यलयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ ।

लिविचडेटर: एकराज पन्त, (इजाजत पत्र नं. ४१४)

ठेगाना : ठमेल, काठमाडौं, फोन नं. ८८५१०२७६६०

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको
कम्पनीको दर्ता खारेज गरिएको सूचना

यस कार्यालयमा मिति: २०७५/०४/२२ मा दर्ता भएको प्रा.लि.नं. १९५३३४ को उज्जाला डेभलपर्स प्रा.लि. नामक कम्पनी यस कार्यालयको मिति २०८२/०८/१९ को निर्णय अनुसार कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १३६ (१) बमोजिम दर्ता खारेज गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको
कम्पनीको दर्ता खारेज गरिएको सूचना

यस कार्यालयमा मिति: २०७५/०९/१८ मा दर्ता भएको प्रा.लि.नं. २०५८३८ को राजविराज एचिभर्स कन्सल्टिङ सहसिंसेस प्रा.लि. नामक कम्पनी यस कार्यालयको मिति २०८३/०८/१९ को निर्णय अनुसार कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १३६ (१) बमोजिम दर्ता खारेज गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

लिलाम बित्रीको सूचना

प्रथम पटक सूचना प्रकाशित मिति २०८२/०५/१६ गते

यस सा.व.उ.स. बाट संकलित खयर काठ ६६३.०७ क्यू फिट (हर्ट उड) लिलाम विक्री गर्नु परेकोले सुचीकृत उद्योगहरूलाई यो २१ दिने सूचना प्रकाशित गरिएको छ । थप जानकारीको लागि समुहमा सम्पर्क राख्न सकिनेछ ।
धारपाती घुमाउनेडाँडा रा. वन उपभोक्ता समूह, व्यास ११, तनहुँ

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

पहिलो पटक प्रकाशित मिति : २०८२/०५/१६ गते

यस कम्पनीको मिति २०८२/०८/२८ को साधारणसभा/विशेष साधारणसभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनी **सन्शाईन मेमोरियल बोर्डिङ स्कूल डोटौ** को नाममा रहेको सम्पूर्ण चलअचल, सम्पत्ति तथा तिर्नु व्यहोर्नुपर्ने सम्पूर्ण कर दायित्व आदि नाम परिवर्तित कम्पनीले सक्ने व्यहोर्ने गरी कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयको मिति २०८२/०९/०७ गतेको निर्णय अनुसार नाम परिवर्तन गरी **सन्शाईन मेमोरियल बोर्डिङ स्कूल कैलाली प्रा.लि.** (प्रा.लि.नं. १४३५६८) कायम गरिएको व्यहोरा सम्बन्ध सबैका लागि जानकारी गराइन्छ ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

पहिलो पटक प्रकाशित मिति : २०८२/०५/१६ गते

यस कम्पनीको मिति २०८२/०८/२४ को साधारणसभा/विशेष साधारणसभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनी **साईफसाइन फाउण्डेसन** को नाममा रहेको सम्पूर्ण चलअचल, सम्पत्ति तथा तिर्नु व्यहोर्नुपर्ने सम्पूर्ण कर दायित्व आदि नाम परिवर्तित कम्पनीले सक्ने व्यहोर्ने गरी कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयको मिति २०८२/०८/२६ गतेको निर्णय अनुसार नाम परिवर्तन गरी **सुदूरपश्चिम रोयल्स फाउण्डेसन (मु.वि.नवमी)** (प्रा.लि.नं. ३७५१६६) कायम गरिएको व्यहोरा सम्बन्ध सबैका लागि जानकारी गराइन्छ ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

पहिलो पटक प्रकाशित मिति : २०८२/०५/१६ गते

यस कम्पनीको मिति २०८२/०९/०६ को साधारणसभा/विशेष साधारणसभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनी **बिनायक सिमेन्ट ट्रेडिङ्ग** को नाममा रहेको सम्पूर्ण चलअचल, सम्पत्ति तथा तिर्नु व्यहोर्नुपर्ने सम्पूर्ण कर दायित्व आदि नाम परिवर्तित कम्पनीले सक्ने व्यहोर्ने गरी कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयको मिति २०८२/०८/२६ गतेको निर्णय अनुसार नाम परिवर्तन गरी **बिनायक इन्फ्रा ट्रेड प्राइभेट लिमिटेड** (प्रा.लि.नं. ३७५१२१) कायम गरिएको व्यहोरा सम्बन्ध सबैका लागि जानकारी गराइन्छ ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति : २०८२/०५/१६ गते

यस कम्पनीको सम्पन्न विशेष साधारण सभाको निर्णय बमोजिम तथा कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयबाट मिति २०८१/०३/३०मा स्वीकृति प्राप्त भई साविक **गुरो इन्जिनियरिङ कन्सल्टन्सी प्रा.लि.** (प्रा.लि.नं. २५८५४०) को नाम रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिर्नु व्यहोर्नु पर्ने ऋण धन, कर दायित्व आदि परिचर्तित नामको **गुरो इन्जिनियरिङ ग्रुप प्रा.लि.** अंग्रेजीमा **Guro Engineering Group Pvt. Ltd.** ले सक्ने व्यहोर्ने गरी कम्पनीको नाम परिवर्तन गरिएको व्यहोरा यसै सूचनाद्वारा जानकारी गरिन्छ ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

तेस्रो पटक प्रकाशित मिति : २०८२/०५/१६ गते

यस कम्पनीको मिति २०८२/०५/१६ को साधारणसभा/विशेष साधारणसभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनी **विर बेताल एग्रो फरेस्टी प्रा. लि.**को नाममा रहेको सम्पूर्ण चलअचल, सम्पत्ति तथा तिर्नु व्यहोर्नुपर्ने सम्पूर्ण कर दायित्व आदि नाम परिवर्तित कम्पनीले सक्ने व्यहोर्ने गरी कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयको मिति २०८२/०५/३० गतेको निर्णय अनुसार नाम परिवर्तन गरी **अनाथरा ड्रेस एण्ड प्रिन्ट हाउस** (प्रा.लि.नं. २२५१८८) कायम गरिएको व्यहोरा सम्बन्ध सबैका लागि जानकारी गराइन्छ ।

Sotang Rural Municipality

Office of Rural Municipal Executive

Sotang, Solukhumbu

Koshi province, Nepal

Invitation for Online Bids

Date of Publication: 2082/09/16 (31/12/2025)

1. Sotang Rural Municipality invites bids for following works as given in table below under national competitive bidding.

S.N.	Contract No	Description of Work	Bid Security Amount (NPR)	Bid Validity Period	Cost of Bid Document (NPR)	Estimated Amount with VAT and PS	Last Date of Bid Submission	Last Date of Bid Opening	Remarks
1.	09/SRM/ NCB/2082/083	Chemadhu Sadak Track Open.	69662/-	90 days	3,000.00/-	3145446.96/-	2082/10/18 (01-02-2026) 12:00 PM	2082/10/18 (01-02-2026) 14:00 PM	

2. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at www.bolpatra.gov.np, Office of Rural Municipal Executive, Sotang, Solukhumbu Ward No. 5, Phone 9841323347 and Website: www.sotangmun.gov.np/ Email: ito.sotangmun@gmail.com

3. Bidders Information to Deposit the cost of bids Document in bank:

Name of the Bank:	Agriculture Development Bank, Solukhumbu
Name of the Office:	Sotang Rural Municipality Office, Solukhumbu
Office Code No.	801010908
Office Account No.	1125501429939116 (For Bid Document)
Office Account No.	1125501429939035 (For Bid Security)

4. If the Date of purchasing and / or Submission falls on a Government holidays, then the next working day shall be Consider as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission. Clients have full right to accept and reject the bid with no justification.

Acting Chief Administrative Officer

Aathrai Tribeni Rural Municipality

Office of Rural Municipal Executive

Hangpang, Taplejung

Invitation for Bids

Second Date of publication: 2082/09/16

1. Aathrai Tribeni Rural Municipality invites electronic bids from eligible bidders for the following work.

S. No.	Contract No.	Description of Works	Estimated Amount (With Vat and PS)	Bid Security	Bid Fee	Remarks
1.	ATRM/SQ/SUPPLY/02/82/83	Supply and Delivery of Meidicine for Health Post and its Units	20,89,500	Nrs. 53,000	Nrs. 1,000	E-bid

2. Bidding is open to all eligible bidders under Sealed Quotation.

3. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at PPMO e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp.

4. A complete set of Bidding Documents may download the bidding documents & submit their bid electronically for e-submission from PPMO's e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp. Bidders, submitting their bid electronically, should deposit the cost of bidding document in the Project's Rajaswa (revenue) account as specified below. Information to deposit the cost of bidding document in Bank:

Name of the Bank: Rastriya Banjiya Bank Limited

Name of Account: AATHRAI GA. PA. (GA-1-1)-AANTARIK RAJ

Office Account no.: 2670100301010002

Office Code Number : 80101501300

Revenue Code Number : 14229

5. Bids must be submitted through PPMO's e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp on or before 12:00 noon on 2082.10.02 Bids received after this deadline will be rejected.

6. The bids will be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend at 12:30 on 2082.10.02 at the office of Aathrai Tribeni Rural Municipality, Hangpang, Taplejung.

7. Bids must be valid for a period of 90 days after bid opening and must be accompanied by a bid security or scanned copy of the bid security in pdf format in case of e-bid, amounting to a minimum of as per above mentioned table which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid.

Name of the Bank: Rastriya Banjiya Bank Limited

Name of Account: AATHRAI GA.PA.(GA-3)-DHARAUTI ACCOU

Office Account no.: 2670100303000002

8. If the last date of purchasing and /or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid and bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.

Act.Chief Administrative Officer

Aathrai Tribeni Rural Municipality

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

समानुपातिक

सूचीमा पुरानै ढर्रा

खसमानुपातिक सूचीमा यसपटक कांग्रेसले पहिले अवसर पाएकालाई नराख्ने भनेको थियो । यहीअनुसार कांग्रेसले जिल्ला–जिल्लामा परिपत्र गरेको थियो । तर, निर्वाचन आयोगमा बुझाएको कांग्रेसको समानुपातिक सूची पल्टाउँदा त्यो देखिएन । संस्थापन गुट र इतर गुट मिलाउने नाममा पटक–पटक अवसर पाइसकेका अर्जुननरसिंह केसीदेखि राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलकी छोरीलाई कांग्रेसले समानुपातिक सूचीमा प्राथमिकतासाथ राखेको छ ।

अरु दल हेरी कांग्रेस निकै पुरानो पार्टी हो । यो दल सुधन भन्दै बेलाबेला जनताले विद्रोह गर्दै आएको छ । बेलाबेला कांग्रेस होसमा आएफैँ सुधन्छ र जनताले यस्तो बेला कांग्रेसलाई साथ दिँदै पनि आएको छ । यसपटक कांग्रेसका लाचरीपनका कारण जेन–जी विद्रोह भयो । यो विद्रोहको स्पष्ट सन्देश थियो, दलहरू सुधिनुपर्छ । तर कांग्रेसको उम्मेदवार सूचीले यस्तो देखाएन । कांग्रेस त सुधिएन नै वैकल्पिक शक्ति निर्माणमा एकाकार भएको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)समेत यो विषयमा चुकेको देखिन्छ । रास्वपाले समानुपातिक सूचीमा नातेदार, तारमारा वर्ग, सेलिब्रेटीलगायत राख्न सफल भएको देखिन्छ ।

खासमा प्रत्यक्ष निर्वाचनमा प्रतिस्पर्धा गर्न नसक्ने तर कानुन निर्माण गर्ने थलो संसद्मा प्रतिनिधित्व हुनुपर्ने सीमान्तकृत समुदायको प्रतिनिधित्वको सुनिश्चितताका लागि समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली अवलम्बन गरिएको हो । उम्मेदवार बन्नका लागि प्रतिस्पर्धा गर्न नसक्ने तर विशेषज्ञता हासिल गरेकाहरूलाई सहभागी बनाउने बाटो पनि हो । तर रास्वपाको समानुपातिक सूचीमा व्यापारी चन्द्र ढकालका छोरा सचिन ढकाल छन् । ढकाल उनै व्यापारी हुन् जसले भुक्कुमलुडमा केबलकार बनाउने नाममा स्थानीयको आवाज दबाउन एमाले–कांग्रेसजस्ता दलका नेतादेखि सत्ताको शक्ति प्रयोग गरेका थिए । रास्वपाले पार्टीभित्रै आन्तरिक निर्वाचन गरी समानुपातिक उम्मेदवारहरू छानेका थिए । यद्यपि यही क्रममा काठमाडौँ महानगरका मेयर बालेन्द्र साह, उज्यालो नेपाल पार्टीका कुलमान घिसिङसँग सम्भतौता गर्दा धेरै उम्मेदवार छुटाए ।

रास्वपाले आफ्ना सभापति रवि लामिछानेले कैद जीवन बिताउन सघाएकाहरूलाई पनि समानुपातिक सूचीमा राखेको छ । यही क्रममा कुलमानलेसमेत आफ्नो नातेदारलाई प्राथमिकतामा पारेको आरोप लागेको छ । खासमा पुराना दलबाट भए गरेका गल्तीमाथि उठेका प्रश्नहरूको सम्बोधन नयाँ शक्तिले गर्नुपर्ने हो । प्रश्न उठाउने मौका नै दिन नहुने हो । तर, ‘जुन जोगी आए नि कानै चिरेका’ भन्ने नेपाली उखानलाई चरितार्थ पार्ने गरी नयाँ दलले पनि उस्तै पारा देखाएको छ । नातावाद, कृपावादलाई निरन्तरता दिने भए, एक्सपोज नेपोबेबी, नो नट अगेन जस्ता अभियान किन चलाउनु ?

श्रम सरोकार

नेपालमा पैसा पठाउँदा

ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु

विदेशमा कमाएको पैसा सुरक्षितसँग घरमा पठाउनु उत्तिकै आवश्यक छ । अवैधानिक माध्यमबाट पठाउँदा ठगीमा परिने सम्भावना हुन्छ । विदेशबाट नेपालमा आफ्ना आफन्तलाई पैसा पठाउन बैंक खाता वा रेमिटचान्स कम्पनीहरूको प्रयोग गर्न सकिन्छ । अफ्र रेमिटचान्सबाट पठाउन तुलनात्मकरूपमा सस्तो, सहज र भरपर्दो हुन्छ । वैधानिक माध्यमबाट रेमिटचान्स पठाउनेलाई सरकारले विभिन्न सुविधासमेत दिएको छ ।

नेपालमा पैसा पठाउन विभिन्न रेमिटचान्स कम्पनीहरूले सेवा दिँदै आइरहेका छन् । आफू कार्यरत देशबाट कुन–कुन रेमिटचान्स कम्पनीले नेपालमा पैसा पठाउन काम गरिरहेका छन् भन्ने बुझ्नुपर्छ । अफ्र यसमा बुझ्न के जरुरी छ भने ती रेमिटचान्स कम्पनी नेपालमा रेमिटचान्स कारोबार गर्ने अनुमति प्राप्त कम्पनी हो कि होइन । कतिपय अनुमति नलिई सञ्चालन गरिएको कम्पनीले कम सेवा शुल्क र बढी विनिमय दरमा पठाइदिने प्रलोभनमा पारेर ठगी गर्न सक्छन् । यसमा सचेतता अपनाउन जरुरी छ ।

रेमिटचान्स पठाउँदा पूर्ण विवरणसहित रकम पठाएको भौचर लिन अनिवार्य हुन्छ । त्यस्तो भौचर सुरक्षित राख्नुपर्छ । केही कारण नेपालमा पाउनुपर्ने व्यक्तिले नपाएको खण्डमा उक्त भौचरमार्फत दाबी गर्न सकिन्छ । यसका अलावा नेपालमा आउँदा सरकारले दिएका विभिन्न सेवा लिनका लागि पनि यस्तो भौचर आवश्यक पर्दछ ।

विदेशमा रहेका बैंक खातामार्फत पनि पैसा पठाउन सकिन्छ । यसका लागि पैसा पठाउने र प्राप्त गर्ने दुवै व्यक्तिको बैंक खाता हुनुपर्छ र बैंकको अन्तर्राष्ट्रिय सञ्जाल हुन पनि जरुरी हुन्छ । पैसा पठाउने व्यक्तिले पैसा प्राप्त गर्ने व्यक्तिको बैंकको नाम, खाता नम्बर र बैंकको एक अन्तर्राष्ट्रिय कोड जसलाई 'स्विफ्ट कोड' भनिन्छ, यी जानकारीहरू बैंकमा उपलब्ध गराएपछि इच्छाएको व्यक्तिको खातामा रकम पुग्ने छ । यो माध्यमबाट पैसा पठाउन साधारणतया रेमिटचान्सभन्दा महँगो पर्छ ।

पैसा पठाउने क्रममा अनौपचारिक र गैरकानुनी माध्यमहरू पनि भेटिन्छन् । यस्ता संयन्त्रमा आफूले पठाएको पैसाको कुनै ग्यारेन्टी नहुने हुनाले पैसा डुब्ने जोखिम धेरै हुन्छ । त्यसैले हण्डीलगायत अवैधानिक च्यानल र व्यक्तिगत माध्यमबाट कहिल्यै पनि पैसा पठाउनु हुँदैन । यसरी अवैधानिक च्यानलबाट पैसा पठाउँदा भोलि नेपालमा आएपछि पनि समस्या हुनसक्छ । त्यसैले सधै नेपाल राष्ट्र बैंकबाट अनुमतिप्राप्त रेमिटचान्स कम्पनी र तिनका आधिकारिक एजेन्टमार्फत वा बैंकिङ च्यानलमार्फत मात्रै पैसा पठाउने गर्नुपर्छ ।

▣ दलबहादुर थापा

“

अदालतले भीडको आधारमा

मिडिया ट्रायलको आधारमा,

कसैको दबाबमा भन्दा पनि

प्रचलित संविधानको मर्म

र भावनाविपरीत नहुनेगरी

कुनै पनि संवैधानिक र

कानुनी बाधा अड्चन

फुकाउनका लागि उचित

मुद्दाहरूमा समयमा न्याय

निष्पन्न नगरेका कारण

ती विवादहरू यथावत्

नरहेका होइनन्, तथापि

अफ्र त्यसैगरी गैरसंवैधानिक

प्रक्रियाबाट गठन भएको

सरकार र प्रतिनिधिसभा

विघटनको विषयलाई

पन्छाउन मिल्दैन र पन्छाउनु

पनि हुँदैन ।

‘न्यायपालिकाको प्रमुख प्रधानन्यायाधीशलाई संविधानको धारा ३८ ले कथित अन्तरिम चुनावी मन्त्रिपरिषद्को अध्यक्ष पदमा नियुक्त गर्ने लगायतका विषयहरू समावेश गरी असंवैधानिकरूपमा धारा १५८ अन्तर्गत बाधा अडकाउ फुकाउ आदेश नै संविधानको प्रस्तावना, धारा १, २, ३२, ३३ (क), तथा सर्वोच्च अदालतले प्रतिपादन गरेका बाधा अडकाउ फुकाउसम्बन्धी सिद्धान्तहरूविपरीत भई सम्पूर्णरूपमा बदरभागी भएको हुँदा संविधानको धारा १०७ (१) २(२) का आधारमा उत्प्रेषणको आदेशले प्रारम्भदेखि अमान्य र बदर घोषित गरीपाउँ ।’

–वरिष्ठ अधिवक्ता चन्द्रकान्त जावली

अधिवक्ता ओमप्रकाश अर्याल

०००

‘लोकतन्त्रको मान्य आदर्श र लोकतान्त्रिक सरकारको चरित्र सुहाउँदो हुनेगरी प्रधानन्यायाधीशलाई नै मन्त्रिपरिषद्को अध्यक्ष बनाउनेजस्तो कुनै किसिमको अभ्यास स्पष्ट संवैधानिक प्रत्याभूतिवेगर नेपालको संविधानवाद र संवैधानिक पद्धतिका दृष्टिले अन्तरिम संविधानको कार्यान्वयनको सिलसिलामा तथा तदोपरान्तको संवैधानिक पद्धतिको कार्यान्वयनको सिलसिलामासमेत अवशिष्टत हुने हुनाले त्यस्तो कार्य अब फेरि कुनै हालतमा दोहोर्न नपाउने गर्न गराउन र त्यसतर्फ सदैव सचेत रहन निर्देशनसहित विपक्षीहरू सम्माननीय राष्ट्रपतिलगायत सबैमा यो आदेशको प्रतिलिपि पठाइदिने ठहर्छ ।’

–प्रधानन्यायाधीश कल्याण श्रेष्ठ,

न्यायाधीश सुशिला कार्की

०००

यी माथिका दुईवटा हरफ मजाकको भरमा, लहलहैको भरमा, बनावटी वा कसैले रमाइलोका लागि लेखिएका कथनहरू होइनन् । २०६९ सालमा तत्कालीन नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ जारी रहेका बेला राजनीतिक दलहरूले सहमति गरी उक्त संविधानको धारा १५८ बमोजिम राष्ट्रपतिले बाधा अडकाउ फुकाउ आदेश गर्न पाउने संवैधानिक प्रावधानबमोजिम तत्कालीन सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधीश खिलराज रेग्मीलाई मन्त्रिपरिषद्को अध्यक्ष बनाउने निर्णय भई रेग्मी मन्त्रिपरिषद्को अध्यक्ष नियुक्त भएपछि सो नियुक्तका विरुद्ध वरिष्ठ अधिवक्ता चन्द्रकान्त ज्ञवाली र अहिलेका गृहमन्त्री अधिवक्ता ओमप्रकाश अर्यालले सर्वोच्च अदालतमा सार्वजनिक सरोकारको विषयअन्तर्गत दर्ता गरेको रिट निवेदकको प्रमुख मागदावी र सो रिटमा अन्तिम सुनुवाइ गर्दा आफ्नो राय लेख्ने क्रममा सर्वोच्च अदालतका तत्कालीन प्रधानन्यायाधीश कल्याण श्रेष्ठ र वरिष्ठतम् न्यायाधीश वर्तमान प्रधानमन्त्री सुशिला कार्कीले लेखेका उक्त मुद्दाको फैसलामा लेखिएका शब्दहरू हुन् ।

सर्वोच्च अदालतको न्यायाधीश वा प्रधानन्यायाधीश संविधानतः देशको प्रधानमन्त्री हुन मिल्दैन भनी आफ्नो राय लेख्ने व्यक्ति अहिले देशको प्रधानमन्त्री र सर्वोच्च अदालतको प्रधानन्यायाधीश देशको प्रधानमन्त्री हुन मिल्दैन भनी मुद्दा दायर गर्ने अधिवक्ता अर्याल गृहमन्त्री छन् । यसलाई संयोग नै मान्नुपर्छ । प्रमाण ऐन २०३१ को दफा ३४ मा विवन्धनको व्यवस्था छ जसमा कुनै पनि व्यक्तिले औपचारिकरूपमा एकपटक लेखेको वा

बोलेको विषयमा पछि मेरो होइन भनी भन्न पाउँदैन भन्ने व्यवस्था गरेको छ । त्यसैगरी पछिल्लोपटक इमान्दारिता, नैतिकता हराएको भनिएको नेपाली समाजमा देशको प्रधानमन्त्री र मन्त्रीहरूले नै आफूले पहिला बोलेको वा गरेको कामलाई चटक्कै बिसरि त्यही काम गर्नुले नेपाली समाजमा साँच्चकै नैतिकता, इमान्दारिता हराएको रहेछ कि भन्ने भाष्य स्थापित भएको देखिएको छ ।

भदौ २३ र २४ को घटनापछि सर्वोच्च अदालत पनि जलेकोले सबै कामकारवाही ठप्प भए पनि विस्तारै तँप्रदै असोज २८ गतेदेखि रिट निवेदनलगायतको दर्ता प्रक्रिया सुरु हुने भएपछि सोही दिन गैरसंवैधानिक तरिकाले पूर्वप्रधानन्यायाधीश कार्की (जो प्रतिनिधिसभाको सदस्य पनि होइनन्) प्रधानमन्त्री नियुक्त भएका र उनको एकल निर्णयले प्रतिनिधिसभा विघटन गरिएकोले उक्त सबै निर्णयहरू बदर गरी प्रतिनिधिसभा पुनर्स्थापना गरी पाउन सार्वजनिक सरोकारको विषयमा १२ वटा रिट निवेदनहरू संवैधानिक इजलासका लागि दर्ता भए । ती मुद्दाहरूको सुनुवाइ भएको पहिलो दिन गत कात्तिक १२ गते सर्वोच्च अदालतको संवैधानिक इजलासको गठन र इजलासमा रहेका प्रधानन्यायाधीश र न्यायाधीशहरू पाँचै जनाको उपस्थिति, हाउभाउ निजहरूको प्रश्न सोधाइ र लिएको चासो हेर्दा फरक तर रोचक देखिन्थ्यो । किनभने प्रधानन्यायाधीश प्रकाशमान सिंह राउत, न्यायाधीशहरू सपना प्रधान मल्ल, कुमार रेग्मी, हरीप्रसाद फुयाल र मनोजकुमार शर्मा जसको विगत इतिहास हेर्ने हो भने कविकलहरूका पेसागत संगठनमा आवद्ध विधिको शासन, संवैधानिक सर्वोच्चता, मानवअधिकार यस्तै प्रकारका सार्वजनिक सरोकारका विषयमा अदालतमा बहस पैरवी गर्ने वरिष्ठ अधिवक्ताको रूपमा लामो समय काम गरेका मुर्धन्य नेता कविक थिए । हामीलाई लागेको थियो कि बेज्ज सहि गठन भएछ र पक्कै पनि निकै चासोका साथ मुद्दा हेरिने छ । तर त्यसो भएन र सामान्यरूपमा लिई कारण देखाऊ आदेशबाहेक केही भएन ।

भनिन्छ कि– राजनीतिमा असम्भव भन्ने केही हुँदैन, राजनीतिमा सत्रु र मित्र भन्ने हुँदैन । ‘संविधान वाइबल वा गीता होइन, यो परिवर्तन गर्न मिल्छ ।’ अफ्र बेलायतको संसदले ‘महिलालाई पुरुष र पुरुषलाई महिलाबाहेक अरु जे पनि गर्न सक्छ’ भनिन्छ । यी जेसुकै भनाइहरू भए पनि देशको मातृकानुन वा मूल कानुन जे भने पनि देशलाई सूचारुरूपमा अगाडि बढाउनका लागि संविधान चाहिँन्छ र त्यो संविधानको मूल मर्म र भावनाभित्र रहेर थप कानुनहरू निर्माण गर्ने र संविधान र कानुनको व्याख्यासमेत गर्ने अधिकार पाएको सर्वोच्च अदालतले त्यही संविधानमा भएको व्यवस्था र त्यसको मर्म भावनाभित्र रहेर थप व्याख्या गरी निकास दिने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मुख्य अभ्यास पनि हो ।

२००८ सालमा नेपालमा प्रधानन्यायालय गठन भएको र २०१३ सालमा सर्वोच्च अदालत गठन भएको समयदेखि हालसम्मको इतिहास हेर्दा सर्वोच्च अदालतले जस्तोसुकै राज्य व्यवस्था भए पनि न्यायको रोहमा सामान्यतया कहिल्यै पनि आफ्नो धर्म छोडेको देखिँदैन । कृ्र पञ्चायती शासनकालमा विपी कोइरालाविरुद्धको एक मुद्दामा तत्कालीन प्रधानन्यायाधीश हरीप्रसाद प्रधानले जनतालाई चल्ता, सरकारलाई चिल र अदालतलाई

माउको संज्ञा दिँदै ‘चिलरूपी सरकारले जहिले पनि आकाशबाट चल्ताहरूलाई कसरी भ्रम्टिन सकिन्छ दाउ हेरिरहेको हुनसक्छ, त्यस्तो बेला अदालतले माउको भूमिकामा आफ्ना चल्ताहरूको बचाउ गर्नु माउको धर्म हो, यो भूमिका अदालतले निभाउनुपर्छ’ भनेर व्याख्या गरेको इतिहास हामीसँग छ ।

पञ्चायतकालमा यस्ता थुप्रै मुद्दाहरूमा सर्वोच्च अदालतले मानवअधिकार, संविधानवाद, प्रजातन्त्र, कानुनी शासनको रक्षाका लागि शक्तिका अगाडि नभुकी स्वतन्त्र न्यायालयको शिर ठाडो हुनेगरी निर्णय दिएका उदाहरणहरू छन् । पछिल्लोपटकको महत्त्वपूर्ण फैसलाको रूपमा तत्कालीन पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाहले गठन गरेको शाही आयोग विघटनको मुद्दालाई लिन सकिन्छ । त्यो समयमा गैरसंवैधानिक तरिकाले तत्कालीन राजा ज्ञानेन्द्रले राजनीतिक दलका नेताहरूलाई जेल हाल्नाका लागि शक्तिशाली शाही आयोग गठन गरी उक्त आयोगमार्फत विभिन्न व्यक्तिकहरूलाई पक्राउ गर्ने, मुद्दा लगाउने गर्दै आतंक फैलाएका थिए । त्यो बेला कसैले पनि राजाको आदेशउपर टिप्पणी गर्न सक्ने अवस्था नै थिएन । पछि सो आयोगकाविरुद्ध सर्वोच्च अदालतमा रिट दर्ता भई सो उपर फैसला गर्दै सर्वोच्च अदालतले शाही आयोग खारेज गरेको थियो । सोही फैसलाका कारण तत्कालीन राजा ज्ञानेन्द्रको मात्र होइन इतिहास वोकेको राजतन्त्र नै समाप्त भयो ।

अन्त्यमा, गणतन्त्रको मुख्य आधार भनेको स्वतन्त्र न्यायपालिका हो । कुनै पनि देशको प्रजातान्त्रिक व्यवस्था कति बलियो छ भन्ने मापन गर्ने मुख्य आधार नै त्यो देशको न्यायालय कति स्वतन्त्र छ भन्ने हो । नेपालको संविधानले सबै नागरिकको हैसियत समान मानेको छ । मानव अधिकारसम्बन्धी विश्वव्यापी घोषणापत्रको धारा ८ मा प्रत्येक व्यक्तिलाई संविधान र प्रचलित कानूनद्वारा प्रदत्त मौलिक अधिकारको उलंघन गर्ने कार्यहरूविरुद्ध सक्षम न्यायालयबाट प्रभावकारी उपचार पाउने अधिकार हुने छ भनिएको छ । अदालतले भीडको आधारमा निर्मिड ट्रायलको आधारमा, कसैको दबाबमा भन्दा पनि प्रचलित संविधानको मर्म र भावनाविपरीत नहुनेगरी कुनै पनि संवैधानिक र कानुनी बाधा अड्चन फुकाउनका लागि उचित व्याख्या गरी निकास दिनुपर्ने हुन्छ । यसअघिका कतिपय मुद्दाहरूमा समयमा न्याय निरूपण नगरेका कारण ती विवादहरू यथावत् नरहेका होइनन्, तथापि अफ्र त्यसैगरी गैरसंवैधानिक प्रक्रियाबाट गठन भएको सरकार र प्रतिनिधिसभा विघटनको विषयलाई पन्छाउन मिल्दैन र पन्छाउनु पनि हुँदैन ।

आवश्यकताको सिद्धान्त आधारमा सरकार गठन र प्रतिनिधिसभाको विघटन गरिएको भनिए पनि भदौ २४-२७ गतेसम्मको परिस्थिति र अहिलेको परिस्थिति बदलिएको छ । अदालतले त्यो बेलाको परिस्थिति के कस्तो थियो ? त्यो आकलन नगरी अहिले नेपालको संविधान लागू छ, यसै संविधानबमोजिम देशको शासनसत्ता चलि्रहेको छ र सरकार गठन र प्रतिनिधिसभा विघटनको मुद्दामात्र होइन जुनसुकै विषयमा पनि प्रचलित संविधान र कानुनको परिधिभित्र रहेर आफ्नो फैसला गर्नुपर्दछ । नेपालको लोकतन्त्रलाई अफ्र बलियो बनाउनमा एक ईटा थप्न सहास गर्नुपर्छ । यही हो सर्वोच्च अदालतको धर्म र इतिहास पनि ।

आक्रोशको प्रतीकदेखि सत्ताको समीकरणसम्म बालेन

▣ रमेशकुमार बोहोरा

नेपाली राजनीतिमा पात्र फेरिनु कुनै नौलो कुरा होइन । समयसँगै अनुहार बदलिन्छन्, नाम बदलिन्छन्, दलका भ्रण्डा फेरिन्छन् । तर पात्रसँगै राजनीतिक संस्कार, दृष्टिकोण र उत्तरदायित्व पनि बदलिन्छ कि बदलिँदैन भन्ने प्रश्न भने सधैँ अनुरतिरतभैँ रहँदै आएको छ । यही प्रश्नको केन्द्रमा आज काठमाडौँ महानगरपालिकाका मेयर बालेन्द्र (बालेन) साह उभिएका छन् । स्थानीय सरकारको नेतृत्वबाट राष्ट्रिय राजनीतितर्फ उन्मुख हुँदै गर्दा उनले वोकेको अपेक्षाको भारी सामान्य छैन । यो कुनै एक व्यक्तिको राजनीतिक यात्राको मात्र कथा होइन । यो समकालीन नेपाली समाजको निराशा, आक्रोश र आशा तीनैको संयुक्त प्रतिबिम्ब हो ।

बालेनको उदय दलतन्त्र र नेतातन्त्रप्रति बढ्दै गएको असन्तुष्टिको प्रत्यक्ष परिणाम हो । २०७९ सालको स्थानीय तह निर्वाचनमा ६१ हजार ७६७ मतसहित काठमाडौँ महानगरको मेयर निर्वाचित हुँदा उनले केवल चुनाव जितेका थिएनन् । उनले स्थापित राजनीतिक संरचनामाथि प्रश्न उठाउँदै वैकल्पिक नेतृत्वको खोजलाई मूर्तरूप दिएका

थिए । त्यो मत कुनै संगठित वैचारिक आन्दोलनको परिणाम थिएन । त्यो मत कुनै दीर्घकालीन राजनीतिक संघर्षको निरन्तरता पनि थिएन । त्यो मत मूलतः थाकेको समाजको आवेग, वित्पुष्ठा र आक्रोशको अभिव्यक्ति थियो ।

त्यसपछिका महिनाहरूमा बालेनको लोकप्रियता निरन्तर उकालो लाग्यो । पुराना दल र तिनका नेताप्रति वित्पुष्ण बनेको समाजले बालेनमा ‘भिन्नता’ देख्यो । उसले ‘आशा’ देख्यो र अफ्र महत्त्वपूर्ण कुरा उसले ‘प्रतिरोध’ को सम्भावना देख्यो । यही सम्भावनाले बालेनलाई एक स्थानीय जनप्रतिनिधिबाट राष्ट्रिय चासोको पात्र बनायो । तर लोकप्रियता आफैँमा नीति होइन । समर्थन आफैँमा दृष्टिकोण होइन र भीड आफैँमा संस्थागत क्षमता होइन । स्थानीय तहमा देखिएको ‘डेलिभरी’ स्वतः राष्ट्रिय तहमा रूपान्तरण हुन्छ भन्ने मान्यता स्वयं खतरनाक हुन्छ ।

बालेनको लोकप्रियता वैचारिक स्पष्टताको परिणाम होइन । यो असन्तुष्ट समाजको मनोवैज्ञानिक प्रतिक्रिया हो । यो त्यस्तो समाजको प्रतिक्रिया हो जसले पुराना राजनीतिक विकल्पमा आफूलाई देख्न छोडिसकेको छ । यही समाजले तत्कालीन आवेगलाई नेता खोज्ने क्रियायमा बालेनलाई केन्द्रमा राखेको छ । तर आवेग र नेतृत्वबीच ठूलो त्ती हुन्छ । आवेग क्षणिक हुन्छ । नेतृत्व दीर्घकालीन ।

यही सन्दर्भमा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति रवि लामिछानेसँग भएको सहमति‍ले नेपाली राजनीतिमा गहिरो तरंग पैदा गरेको छ । केही दिनको छलफलपछि शक्ति बाँडफाँटमा आधारित सहमति सार्वजनिक हुनु सामान्य राजनीतिक घटना होइन । बालेनले रविलाई पार्टी अध्यक्ष स्वीकार्ने र रविले बालेनलाई भावी प्रधानमन्त्रीको उम्मेदवारका रूपमा अघि सार्ने सहमति

केवल चुनावी तालमेल मात्र होइन । यो सत्ताकेन्द्रित राजनीतिक समझदारीको स्पष्ट संकेत हो । यसले बालेनको ‘एन्टी इस्टाब्लिसमेन्ट’ छविमा गम्भीर प्रश्न खडा गरेको छ ।

यस सहमतिपछि दुई धारको प्रतिक्रिया देखिएको छ । एकधरीले यसलाई वैकल्पिक राजनीतिले संस्थागत रूप लिने सुरुआतका रूपमा व्याख्या गरेका छन् । अर्काधरीले भने यसलाई नयाँ अनुहारले पनि अन्तः पुरानै सत्ता राजनीतिको बाटो रोजेको उदाहरणका रूपमा हेरेका छन् । यही द्वन्द्वले एउटा गहिरो प्रश्न जन्माएको छ, के यो एकता वैचारिक र संरचनात्मक सुधारका लागि हो कि केवल निर्वाचन जित्ने र सत्ताको गणित मिलाउने प्रयास ?

बालेनको राजनीतिक छवि ‘एन्टी इस्टाब्लिसमेन्ट’ को रूपमा निर्माण भएको हो । उनले काठमाडौँ महानगरमा देखाएको निर्णय क्षमता, साहस र जोखिम लिन सक्ने अटल उनलाई जनप्रिय बनायो । धेरैले उनलाई ‘काम गरेर देखाउने नेतृत्व’ को संकेत माने । तर यही क्रममा संवाद, सहमति र संवेदनशीलताको अभाव पनि उत्तिकै प्रष्ट देखियो । टुकुचा उखनन, सुकुम्बासी बस्तीमा डोजर प्रयोग, फुटपाथ व्यापारीप्रति कठोर व्यवहारजस्ता विषयमा पर्याप्त गृहकार्य, वैकल्पिक योजना र सामाजिक संवाद कमजोर देखियो । यसले बालेनको भन्ने आलोचनाको घेरामा ल्यायो । स्थानीय तहमा यस्तो शैली विवादास्पद हुन्छ । राष्ट्रिय राजनीतिमा भने यस्तो शैली फन्नू जोखिमपूर्ण हुन्छ । किनकि राष्ट्र–राज्य कुनै महानगरजस्तो एकल प्रशासनिक संरचनाबाट होइन, बहुआयामिक शक्ति सन्तुलन,

संवैधानिक मर्यादा र संस्थागत संयमताबाट चल्छ । राष्ट्रिय राजनीतिमा प्रवेश गरेसँगै अब बालेनमाथि केवल ‘काम’ को होइन ‘दृष्टिकोण’ को पनि परीक्षा सुरु भएको छ । संघीयता, गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता, समावेशिता, आर्थिक नीति र विदेश नीति यी विषयमा उनको स्पष्ट र सार्वजनिक धारणा के हो ? अहिलेसम्म यी प्रश्नको ठोस, लिखित र संस्थागत जवाफ आएको छैन । केही जेन–जी प्रतिनिधिसभाको संवादमा उनले संविधान र गणतन्त्रको पक्षमा रहेको बताएका छन् भन्ने कुरा बाहिर आएको छ । तर मौखिक अभिव्यक्ति पर्याप्त हुँदैन । राजनीतिक दृष्टिकोण नीति, दस्तावेज र व्यवहारमार्फत प्रमाणित हुनुपर्छ ।

जेन–जी आन्दोलन स्वयं नेपाली राजनीतिमा एउटा निर्णायक मोड थियो । २०८२ साल भदौ २३ र २४ गते देखिएको युवाको आक्रोशले परम्परागत राजनीतिलाई खुला चुनौती दियो । त्यो आन्दोलनको नेतृत्व, उद्देश्य र गन्तव्यबारे बहस जारी छ । तर एउटा तथ्य निर्विवाद छ । त्यो आक्रोशले मौन समाजलाई बोल्न बाध्य बनायो । र त्यस आक्रोशको प्रतीक पात्रका रूपमा बालेन स्थापित हुँदै गएका छन् । यही कारण उनीमाथि अपेक्षाको भारी फोर्न बढेको छ । उक्तान निर्णय, नीति र व्यवहारले दिने छन् । अपेक्षाको भारी काँधमा बोकेर हिँड्नु साहसको कुरा हो । त्यो भारी बोक्न सक्ने कि त्यसैको चापमा थिचिएर लड्ने, इतिहासले होइन समयले छिट्टै फैसला गर्ने छ ।

वरिष्ठ कलाकार मदनकृष्ण श्रेष्ठको स्वर र अभिनय रहेको ‘पहाड भो मलाई यो उमेर काट्न ...’ बोलको गीत सार्वजनिक भएको छ । कवि तथा गीतकार दिनेश अधिकारीको शब्द-रचनाको उक्त गीतमा संगीतकार हरि लम्सालको संगीत रहेको छ । म्युजिक भिडियोको निर्देशन निकेश खड्काले गरेका छन् । दुवेलम् नोद्लले प्रकाशनमा ल्याएको यो गीतमा आफ्नो प्रिय मान्छेसँग बिछोड हुँदाको अवस्था, परिस्थिति र उसका अनेकन मनोदशालाई उजागर गरिएको छ । गीत र कविताको मिश्रण रहेको त्यस सृजनाले नेपाली गीत/संगीतका स्रोतालाई एउटा फरक स्वाद दिने संगीतकार लम्सालको विश्वास छ ।

बुधबार, १६ पुस २०८२ (Wednesday, 31 December 2025)

‘आ बाट आमा’को शीर्ष गीतमा अभिनय गर्दा ५० हजार !

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ – फिल्म ‘आ बाट आमा’को शीर्ष गीत ‘लैजा खबर ए हावा’को कभर गाउने र अभिनय गर्नेले ५० हजार प्राप्त गर्ने भएका छन् । निर्माण टिमले सोमबार उक्त गीतमा कभर सङ्ग्रह र अभिनय प्रतियोगिता घोषणा गरेको हो ।

प्रतियोगितामा सहभागी हुन इच्छुकले यो गीतको कभर सङ्ग्रह गाउनुपर्ने छ, भने अभिनयमा रूचि हुनेले अभिनय गर्नुपर्ने छ । आ आफ्नो विद्यामा भिडियो निर्माण गरेर माघ १२ गतेभित्र टिकटकमा अपलोड गरेको हुनुपर्ने छ । सो मितिसम्म अपलोड भएका भिडियोहरूलाई मात्र प्रतियोगितामा समावेश गरिने निर्माण पक्षले जनाएको छ ।

उत्कृष्ट अभिनयसहितको भिडियो चयन गरी माघ १४ गते विजेतालाई ५० हजार रूपैयाँ नगद पुरस्कार प्रदान गरिने निर्देशक चन्द्र पन्तले जानकारी दिए । उनका अनुसार प्रतियोगितामा सहभागी हुनेले भिडियो अपलोड गर्दा ओएसआर डिजिटलको टिकटक अकाउन्ट मेन्सन गर्नुपर्नेछ ।

आर्य इन्टरटेनमेन्टको प्रस्तुतिमा निर्माण भएको चलचित्र ‘आ बाट आमा’को उक्त गीत यतिवेला सामाजिक सञ्जालमा चर्चामा छ । निर्देशक पन्तकै कथा तथा पटकथामा बनेको यस फिल्ममा विपना थापा, पल शाह, प्रदीप रावत, उषा उप्रेती, सिम्पन पन्त, साइग्रेस पोखरेल, गजित विष्ट र बेराम नेपालीलगायत कलाकारको मुख्य भूमिका रहेको छ ।

फिल्मको संगीत कोशिस क्षेत्री, बाबुल गिरी र थानेश्वर गौतमले दिएका छन् । कोरियोग्राफी गंभीर विष्ट र दिलिप ओखेडाको रहेको छ भने छायांकन डीओपी नवराज उप्रेतीले गरेका छन् ।

अभिमन्यु निरवीद्वारा लिखित संवादमा अमर न्यौपाने, अभिमन्यु निरवी र चन्द्र पन्तले सहकार्य गरेका छन् । फिल्ममा कृष्ण प्रसाद सुवेदी, ओमकार पन्त, प्रकाशजंग कुँवर, ध्रुव प्रसाद न्यौपाने र क्षितिज ढुंगानाको लगानी रहेको छ भने करण सिंह रसाली कार्यकारी निर्माता रहेका छन् । नेपालमा चलचित्रको प्रदर्शन अधिकार आरआर फिल्मसले लिएको छ भने डिजिटल अधिकार ओएसआर डिजिटलको हातमा रहेको छ । फिल्म आगामी माघ १६ गतेबाट प्रदर्शनमा आउँदैछ ।

रंजशाला

नवौँ एनमिए भलिबल

समूह ‘ए’ को विजेता बन्थ्यो न्यु डाइमन्ड

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ– अन्तिम खेलमा एभरेस्ट भलिबल क्लबलाई पराजित गर्दै न्यु डाइमन्ड नवौँ एनभीए महिला तथा पुरुष क्लब भलिबल च्याम्पियनसिपअन्तर्गत समूह ‘ए’ को विजेता बनेको छ । त्रिपुरेश्वरस्थित राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (राखेप) को कभर्डहेलमा मंगलबार सम्पन्न समूह ‘ए’को खेलमा एभरेस्ट भलिबल क्लबलाई न्यु डाइमन्डले ३-० को सोफो सेटमा पराजित गरेको हो ।

जितसँगै न्यु डाइमन्डले ३ खेलबाट ९ अंक पुऱ्यायो । यसअघि न्यु डाइमन्डले त्रिभुवन आर्मी र चुलदी युवा क्लबलाई पराजित गरेको थियो । एभरेस्टको भने यो लगातार दोस्रो हार हो । यसअघि एभरेस्ट आर्मीसँग पराजित भएको थियो । अब एभरेस्टले सान्त्वना जितका लागि चुलीसँग खेल्नेछ । यो समूहबाट आर्मी यसअघि नै सेमिफाइनलमा पुगिसकेको छ । न्यु डाइमन्डलाई पहिलो सेटमा

एभरेस्टले कडा चुनौती दिएको थियो । तर, उक्त सेट २५-२१ ले हार्न पुग्यो । अन्य सेटमा भने न्यु डाइमन्ड हावी रह्यो । न्यु डाइमन्डले त्यसपछिका दुई सेट २५-१५ र २५-१४ ले जित्यो ।

पोखरा ‘ओपन तथा भेट्रान्स’ राष्ट्रिय टेनिसमा शिवाली च्याम्पियन

कास्की (प्रस)– पोखरामा जारी २२औँ संस्करणको ‘माछापुच्छ्रे पोखरा ओपन तथा भेट्रान्स’ राष्ट्रिय टेनिस प्रतियोगितामा महिलातर्फ शिवाली गुरुङ च्याम्पियन बनेकी छन् । पोखरा रंजशालास्थित टेनिस कम्प्लेक्समा मंगलबार सम्पन्न एकलतर्फको फाइनल प्रतिस्पर्धामा शिवालीले नेपाल शीर्ष वरियताकी सुनिरा थापालाई ६-३, ६-२ को सेटमा पराजित गर्दै उपाधि जितेकी हुन् ।

च्याम्पियन शिवालीले नगद रु ८० हजारसहित ट्रफी र मेडल पुरस्कार प्राप्त गर्दा सुनिराले रु ४० हजार र ट्रफी पाइन् । शिवालीले दुई साता अघि पोखरामामात्रै सम्पन्न आइटिएफ वर्ल्ड टेनिस टुर सर्किट १ र २ दुवैको उपाधि जितेकी थिइन् । यसैगरी ‘मेन्स सिङ्गल्स’तर्फ नेपाल नम्बर १ खेलाडी प्रदीप खड्काको यात्रा सेमिफाइनलमै सीमित बनेको छ ।

आयुष्मान हजुर घलेले खड्कालाई २-१ को सेटमा पाखा लगाउँदै फाइनल प्रवेश गर्न सफल भए । पहिलो सेट २-६ ले आफ्नो पक्षमा पारेका प्रदीपले दोस्रो र तेस्रो सेट क्रमश ६-४, ६-२ ले गुमाए । अर्को सेमिफाइनलमा करनबहादुर थापाले राजवीर प्रधानलाई ६-३, ६-२ को सोफो सेटमा पराजित गरे । यसैगरी प्रतियोगिताको मुख्य इभेण्ट ‘मेन्स सिंगल’को उपाधिका लागि आयुष्मान र करणवीर प्रतिस्पर्धा हुनेछ । फाइनल खेल बुधबार हुने प्रतियोगिता संयोजक नवीन चालिसेले जानकारी दिए । यसैगरी ५५ वर्ष भन्दामाथिको पुरुष एकलतर्फ चन्द्र शाही प्रथम भए । उनले जीवन घिमिरेलाई ६-०, ६-४ ले पराजित गर्दै उपाधि रक्षा गरे । ४५ वर्षमाथि पुरुष एकलमा कमल भण्डारीले फाइनलमा देव क्षेत्रीलाई ६-२, ६-० को सोफो सेटमा हराउँदै उपाधि जिते ।

Sunawarshi Municipality

Office Of The Municiple Executive

Dainiya, Morang
Koshi Province

Invitation For Bid

Published date: 2082/09/16 (2025/12/31)

1. Sunawarshi municipality, office of the municipal executive, Dainiya, Morang invites hand bids from eligible bidder for the procurement of the following works and goods under sealed quotation procedures. The name and identification of the contracts are as follows:

Contract ID	Particular	Estimated amount Nrs (With Vat & Ps)	Bid security Amount Nrs	Bid Document Price Nrs
SUNMUN/SQ/ NEA/082/83-01	Sadak batti tar kharid gari jadan	16,37,751.85/-(Works)	40,000 /-	1000 /-

2. Eligible Bidder may obtain further information from sunawarshi municipality, Office of the municipal executive, Dainiya, Morang, Tel- 9852078183 Email: sunbarsimun@gmail.com
3. Eligible Bidder may obtain further information and inspect the bidding Documents through office of sunawarshi municipality, Dainiya, Morang and deposit cost of Bidding Document in bank name of the Bank:- Himalayan Bank Ltd, Dainiya, Morang. A/C Name:- Sunavarshi Ga-1-1 Antarik Rajaswa Khata. A/C No: 26856389230138 & SUNAVARSHI GA-3 DHARAUTI KOSH KHATA:- A/C No:- 26856389230178
4. A complete Set of Bidding Documents May be purchased from the Office Of sunawarshi Municipality Dainiya Morang By hard copy from Office of sunawarshi Minicipality, Dainiya, Morang. Bidders, submitting their bid as hand copy, should deposit the cost (non-refundable fee of Nrs 1000/- on or Before 2082/09/30 during office hours.) of bidding docuzment in the Project’s Dharauti Kosh Khata account as specified above and the scanned copy (pdf format) of the bank deposit voucher shall be uploaded by the bidders at the time of hard copy submission of the bid.
5. Bids must be submitted to the office of the sunawarshi municipality as hardcopy on before 12:00 noon on 2082/10/02. Bids received after this deadline will be rejected.
6. The Bids will be opened in the presence of Bidders representatives who choose to attend on Magh, 02, 2082 13:00 hrs at sunawarshi municipality Dainiya, Morang. Bids must be valid for a period of 45 days and must be accompanied by Bid security, which shall be valid for minimum of 30 days beyond the Bid validity period.
7. If the last date of purchasing, submission and opening falls on government holiday then next working day shall be considered the last date. In such case the Bid validity and Bid security shall Remain the same as specified for the original last date of Bid submission.
8. The employer reserves the right to accept, or reject, wholly or partly any or all the Bids without assigning reason whatsoever.
9. Any additional matter not recovered by this shall be in accordance with the prevailing public procurement Act 2063, and public procurement Regulation 2064 of GON.

Chief administrative officer

बंगलादेशकी पहिलो महिला प्रधानमन्त्री खालिदा जियाको निधन

हसिनाद्वारा शोक व्यक्त

ढाका- बंगलादेश अवामी लिगकी अध्यक्ष तथा पूर्वप्रधानमन्त्री शेख हसिनाले मंगलवार बंगलादेशकी पूर्वप्रधानमन्त्री एवं बंगलादेश नेसनलिस्ट पार्टी (बिएनपी) की अध्यक्ष बेगम खालिदा जियाको निधनप्रति गहिरो शोक व्यक्त गरेकी छन् ।

अवामी लिगको आधिकारिक पोस्टमार्फत जारी गरिएको शोक सन्देशमा हसिनाले भनेकी छन्, 'म बिएनपीकी अध्यक्ष तथा पूर्वप्रधानमन्त्री बेगम खालिदा जियाको निधनमा गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछु । बंगलादेशको पहिलो महिला प्रधानमन्त्रीका रूपमा तथा लोकतन्त्र स्थापनाको संघर्षमा उहाँले निर्वाह गर्नुभएको भूमिकाका कारण राष्ट्रका लागि उहाँको योगदान महत्त्वपूर्ण थियो र सधैं स्मरण गरिने छ । उहाँको निधनले बंगलादेशको राजनीतिक जीवन र बंगलादेश नेसनलिस्ट पार्टीको नेतृत्वमा गहिरो क्षति पुगेको छ ।' हसिनाले दिवंगत नेत्रीको आत्माको चिरस्थायी शान्ति र क्षमाका लागि प्रार्थना गर्दै उनका छोरा तारिक रहमान, शोकाकुल परिवारका सदस्यहरू तथा सम्पूर्ण बिएनपी परिवारप्रति हार्दिक समवेदना व्यक्त गरेकी छन् । साथै, उनले सर्वशक्तिमान अल्लाहसँग यस कठिन समयमा परिवारजन र समर्थकहरूलाई धैर्य, शक्ति र सान्त्वना प्रदान गरिदिन प्रार्थना गरेकी छन् ।

बेगम खालिदा जियाको मंगलवार बिहान ८० वर्षको उमेरमा राजधानी

ढाकास्थित एभरकेयर अस्पतालमा उपचारका क्रममा निधन भएको हो । बिएनपीका अनुसार फोक्सोको संक्रमणका कारण नोभेम्बर २३ मा बेगम जियालाई एभरकेयर अस्पतालमा भर्ना गरिएको थियो । उनी लामो समयदेखि हृदयरोग, मधुमेह, गठिया, लिभर सिरोसिस र मिर्गौलासम्बन्धी जटिलतासहित विभिन्न दीर्घरोगबाट पीडित रहँदै आएकी थिइन् । यस महिनाको सुरुतिर उन्नत उपचारका लागि उनलाई लण्डन पठाइएको थियो, तर स्वास्थ्य अवस्था सुधार हुन नसकेपछि, पुनः ढाकामै उपचार जारी रह्यो ।

यसैबीच, भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले पनि बंगलादेशकी पूर्वप्रधानमन्त्रीको निधनमा शोक व्यक्त गरेका छन् । सामाजिक सञ्जालमार्फत जारी सन्देशमा प्रधानमन्त्री मोदीले बंगलादेशकी पहिलो महिला प्रधानमन्त्रीका रूपमा खालिदा जियाले देशको विकास र भारत-बंगलादेश सम्बन्ध सुदृढ गर्न महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको उल्लेख गरेका छन् ।

प्रधानमन्त्री मोदीले सन् २०१५ मा ढाकामा उनीसँग भएको न्यानो भेटको सम्झना गर्दै भनेका छन्, 'बंगलादेशको पहिलो महिला प्रधानमन्त्रीका रूपमा उहाँको योगदान सधैं स्मरणीय रहने छ । उहाँको दर्शन र विरासतले भारत-बंगलादेश साझेदारीलाई भविष्यमा पनि मार्गदर्शन गरिरहने छ ।' साथै, उनले दिवंगत नेत्रीको आत्माको शान्तिका लागि प्रार्थना गरेका छन् । *रासस/एनआई*

उनको स्वास्थ्य अचानक बिग्रिएपछि, ढाकाको एक अस्पतालमा भर्ना गरिएको थियो । चिकित्सकहरूले हरसम्भव प्रयास गरे पनि दीर्घकालीन स्वास्थ्य समस्याका कारण उनको अवस्था क्रमशः गम्भीर बन्दै गएको थियो । यद्यपि, निधन हुनुभन्दा केही घण्टाअघि सोमवार पार्टी कार्यकर्ताहरूले तीनवटा निर्वाचन क्षेत्रबाट उनकै नाममा उम्मेदवारी दर्ता गराएका थिए, जसले उनको राजनीतिक इच्छाशक्ति अन्तिम क्षणसम्म पनि बलियो रहेको देखाएको थियो ।

उनको निधनको खबर फैलिएसँगै, चिसो वर्षाको बीच पनि मंगलवार बिहान ढाकास्थित अस्पताल बाहिर हजारौं शोकाकुल समर्थकहरू भेला भएका थिए । बिएनपीका वरिष्ठ नेता रहुल कविर रिजवीले यस घटनालाई 'राष्ट्रका लागि अपूरणीय क्षति' भन्दै गहिरो दुःख व्यक्त गरे । पार्टीका युवा समर्थक गोलम किब्रियाले जियाले विलासिताको जीवनभन्दा जेल रोजेर वर्षौं कठिन अवस्था भोग्नुभएको उल्लेख गर्दै उनलाई 'कहिल्यै प्रतिस्थापन गर्न नसकिने अतुलनीय नेता' को संज्ञा दिए ।

जियाको अन्तिम दिनहरूमा देशका अन्तरिम नेता तथा नोबेल शान्ति पुरस्कार विजेता प्रोफेसर मुहम्मद युनुसले पनि राष्ट्रलाई उनको स्वास्थ्यलाभ र पछि आत्मशान्तिका लागि प्रार्थना गर्न आह्वान गरेका थिए । उनले जियालाई 'अत्यन्त प्रेरणादायी व्यक्तित्व' भन्दै राष्ट्रले 'एक महान अभिभावक गुमाएको' टिप्पणी गरे । युनुसका अनुसार उनको दृढ नेतृत्वले पटक-पटक देशलाई अलोकतान्त्रिक अवस्थाबाट बाहिर ल्याउन सहयोग गरेको थियो र जनतालाई स्वतन्त्रताको मूल्य बुझ्न प्रेरित गरेको थियो ।

तीनपटक प्रधानमन्त्री रहेकी जियालाई सन् २०१८ मा तत्कालीन हसिना सरकारका पालामा भ्रष्टाचारको आरोपमा जेल सजाय सुनाइएको थियो । सोही कारणले उपचारका लागि विदेश जानसमेत उनलाई रोक लगाइएको थियो । हसिना सत्ताच्युत भएपछि, गत वर्ष उनी रिहा भइन् । यस महिनाको सुरुतिर विशेष एयर एम्बुलेन्समार्फत लण्डन लैजान तयारी भए पनि स्वास्थ्य स्थिर नहुँदा योजना कार्यान्वयन हुन सकेन ।

उनका जेठा छोरा तारिक रहमान अब फेब्रुअरी १२ मा हुने आमचुनावमा बिएनपीको नेतृत्व गर्ने अपेक्षा गरिएको छ । उनी १७ वर्षको निर्वासनपछि, केही दिनअघि मात्र स्वदेश फर्किएका थिए । पार्टीले बहुमत हासिल गरेमा उनलाई भावी प्रधानमन्त्रीका रूपमा अगाडि सारिने व्यापक अनुमान गरिएको छ । बंगलादेशका प्रमुख सञ्चारमाध्यमहरूले जियाको निधनको समयमा उनका छोरा रहमान र परिवारका अन्य सदस्यहरू उनकै साथमा रहेको जनाएका छन् ।

एक राष्ट्रिय दैनिकले उनलाई 'दृढ नेता' का रूपमा स्मरण गर्दै लेखेको छ, 'राजनीतिज्ञहरूको जीवन उत्थान र पतनले भरिएको हुन्छ, जहाँ कानुनी मुद्दा, गिरफ्तारी, कारावास, उत्पीडन र आक्रमण असामान्य हुँदैनन् । बेगम खालिदा जियाले यस्ता सबै कठोर परीक्षाहरू चरम सीमासम्म सहनुभयो । उहाँको जीवन संघर्ष, अडान र राजनीतिक प्रतिबद्धताको प्रतीकका रूपमा बंगलादेशी इतिहासमा सधैं स्मरणीय रहने छ ।' *रासस/एएफपी*

भारतको दिल्लीस्थित पुरानो क्वार्टरको बजारमा तरकारी किनबेच हुँदै ।

तस्विर: एएफपी

सन् २०२५: अत्यन्त तातो वर्ष

डेट्रोइट (संयुक्त राज्य अमेरिका)– वैज्ञानिकहरूका अनुसार सन् २०२५ मानव गतिविधिबाट प्रेरित जलवायु परिवर्तनका कारण इतिहासकै सबैभन्दा तातो तीन वर्षमध्ये एक बनेको छ । यस वर्षले पहिलोपटक तीन वर्षको औसत तापक्रमका आधारमा पूर्वऔद्योगिककालको तुलनामा तापमान वृद्धिलाई १.५ डिग्री सेल्सियसभन्दा तल राख्ने सन् २०१५ को पेरिस सम्मौतामा तोकिएको सीमा पार गरेको हो । विज्ञहरूका अनुसार उक्त सीमा नाघ्दा मानव जीवन, पारिस्थितिकी र विश्वव्यापी वातावरणमा गम्भीर जोखिम बढ्ने गर्दछ ।

युरोपमा मंगलवार सार्वजनिक गरिएको वर्ल्ड वेदर एट्रिब्युसन (डब्लुडब्लुए) का अनुसन्धानकर्ताहरूको विश्लेषणले सन् २०२५ लाई खतरनाक चरम मौसमले भरिएको वर्षका रूपमा चित्रित गरेको छ । प्रशान्त महासागरमा ला निनाजस्तो प्राकृतिक चिसोपनको अवस्था

हुँदाहुँदै पनि विश्वव्यापी तापक्रम उच्च रहनुमा तेल, ग्यास र कोइलाजस्ता जीवाश्म इन्धनको निरन्तर दहन प्रमुख कारण भएको वैज्ञानिकहरूको निष्कर्ष छ । इम्पेरियल कलेज लण्डनका जलवायु वैज्ञानिक तथा डब्लुडब्लुएका सहसंस्थापक फ्रेडेरिक ओटोका अनुसार जीवाश्म इन्धन छिटो र व्यापकरूपमा प्रयोग गर्न रोकन नसके १.५ डिग्रीको लक्ष्य जोगाउन अत्यन्त कठिन हुने छ ।

डब्लुडब्लुएले सन् २०२५ मा विश्वभर देखिएका १५७ चरम मौसम घटनालाई गम्भीर श्रेणीमा राखेको छ, जसमा ठूलो मानवीय क्षति, व्यापक जनसंख्यामा प्रभाव वा आपत्काल घोषणा गरिएको अवस्था समावेश छन् । तीमध्ये केही घटनाको विस्तृत अध्ययनले तातो लहरहरू यस वर्षका सबैभन्दा घातक विपद् बनेको र यस्ता घटना जलवायु परिवर्तनका कारण विगतको तुलनामा धेरै गुणा बढी सम्भावित

भएको देखाएका छन् । ओटोका अनुसार मानव प्रेरित जलवायु परिवर्तन नभएको भए यस्ता तातो लहरहरू प्रायः असम्भव हुने थिए ।

यस वर्ष ग्रीस र टर्कीमा लामो खडेरीले ढढेलोलाई उक्सायो भने मेक्सिकोमा भारी वर्षा र बाढीले धेरैको ज्यान गयो । फिलिपिन्समा सुपर टाइफुन फड-बोडका कारण १० लाखभन्दा बढी मानिस विस्थापित भए भने भारतमा मनसुनका कारण बाढी र भूस्खलनले जनजीवन प्रभावित भयो । वैज्ञानिकहरूले यस्ता तीव्र र जटिल विपद्ले धेरै देशको अनुकूलन क्षमतामाथि गम्भीर दबाव सिर्जना गरेको चेतावनी दिएका छन् । यसैबीच, ब्राजिलमा सम्पन्न संयुक्त राष्ट्रसंघीय जलवायु वाता जीवाश्म इन्धनबाट टाढा सन् स्पष्ट योजनाविना सकिएको छ । यद्यपि, जलवायु अनुकूलनका लागि थप सहयोगको प्रतिबद्धता व्यक्त गरिए पनि कार्यान्वयनमा ढिलाइ हुने देखिएको छ । *रासस/एपी*

स्थानीय सरकार

बागमती गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

भुरभुरे, मकवानपुर

बागमती प्रदेश, नेपाल

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

प्रकाशित मिति: २०८२/०९/१६ (31th Dec. 2025)

बागमती गाउँ कार्यपालिका कार्यालयको मिति २०८२/०८/०२ गते प्रथम पटक नेपाल समाचार राष्ट्रिय दैनिक पत्रिका तथा PPMO को E-Procurement Portal मा समेत प्रकाशित सूचना अनुसार पेश हुन आएका बोलपत्रहरू मध्ये तपसिल बमोजिमका बोलपत्र न्यूनतम मूल्याङ्कित र सारभूत रूपमा प्रभावग्राही भई स्वीकृतको लागि सिफारिस भई आए अनुसार सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २७(२) र दफा ४७(१) प्रयोजनार्थ बमोजिम स्वीकृतार्थ यो आशयको सूचना सबै बोलपत्रदाताहरूलाई जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

तपसिल

क्र.सं.	बोलपत्र नं.	कामको विवरण	सफल बोलपत्रदाताको नाम र ठेगाना	प्रस्तावित रकम (VAT & PS सहित)	कैफियत
१.	BRM/NCB/WORKS/001/2082/083	Construction of Slab Culvert & Approach Slab at bagmati-07, Makwanpur.	Sunak Construction & Suppliers Pvt. Ltd., Thoka-08, Kathmandu.	१४,४०,७३०।९९	
२.	BRM/NCB/WORKS/002/2082/083	Construction of P CC Road at bagmati-08	SLS Construction Pvt. Ltd., Bagmati-07, Makwanpur	१५,७९,१४३।००	

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

Roshi Rural Municipality
Roshi-07, Kavre Bagmati Province, Nepal

NOTICE FOR TENDER PUBLICATION

Date of Publication: 2082/09/16

This is to notify that online invitation for bids published for following project listed in the E-GP System (<https://bolpatra.gov.np/egp>) of government of Nepal, Bidders can only bid electronically for further details bidders are Requested to visit the project office at Roshi-7, Kavrepalanchok or PPMO Website <https://bolpatra.gov.np/egp>

Contract Details

Name Of Project	Contract ID	Estimate Amount (With VAT and PS)	Bid Security Amount (NRs)	Bid Document Fee (NRs)
Narayantaar Basti Bikas Karyakram Antargat Purvaadhar Staronnati Karya	RRM/NBBS/W/NCB/10-2082/83	24,25,042.67	63,000.00	3000
Shree Om aadhyamahasati Goraxyakalikabala Aadhyatmik Yogpith Nepalko sathai shree om Goraxyakalikabala shree bhairabpatra devta shree patradevta siddhaakhandadhuni bhawan punanirman karya	RRM/GAYN/W/NCB/12-2082/83	38,82,520.95	1,00,000.00	3000

Chief Administration Officer

बुङ्गल नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय,

खिरातडी, बन्नाङ्ग

सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

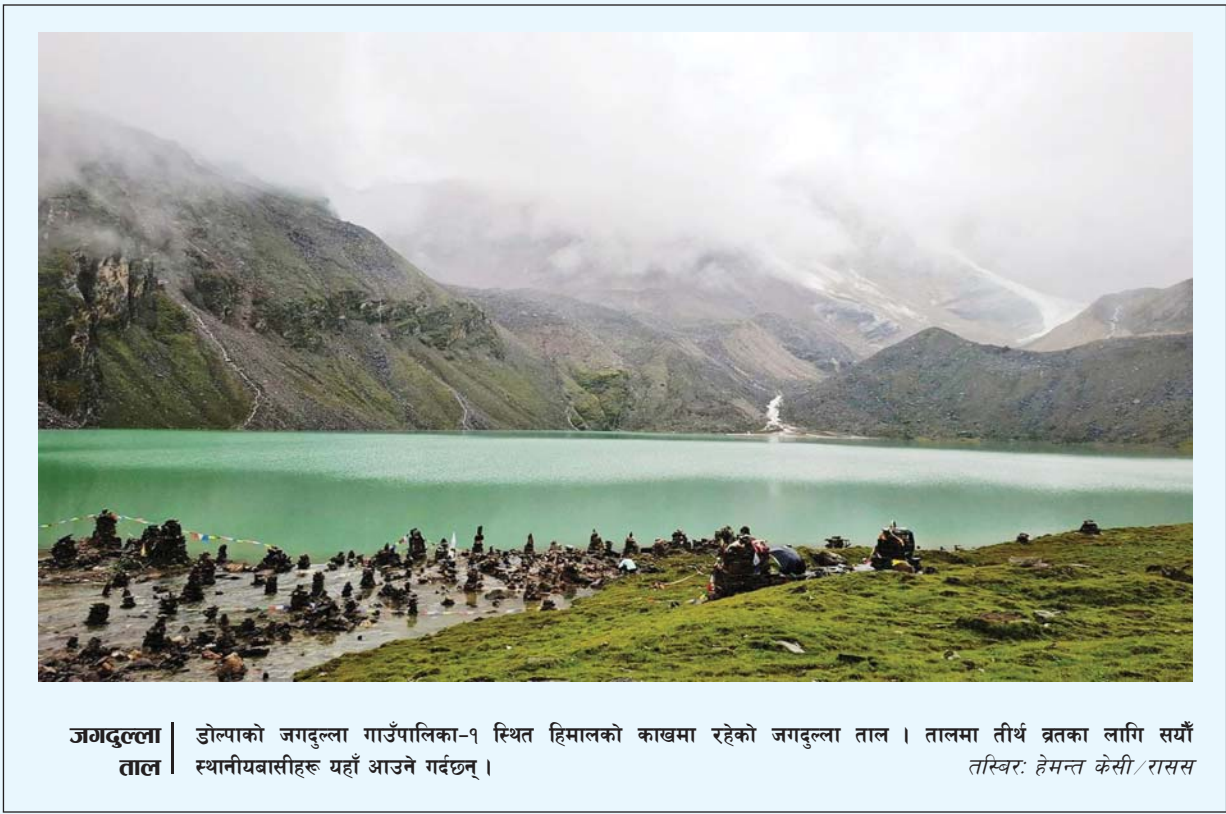
शिलबन्दी आव्हान सम्बन्धि सूचना

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०९/१६

यस कार्यालयको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार आ.व. २०८२/०८३ मा यस नगरपालिका भित्र तपसिल बमोजिमको शिलबन्दी आव्हान गर्नुपर्ने भएकोले सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध गरिन्छ । साथै शिलबन्दी सम्बन्धी विस्तृत जानकारीको लागि www.bolpatra.gov.np/egp मा हेर्न अनुरोध गरिन्छ ।

सि.नं.	शिलबन्दी नं.	शिलबन्दीको विवरण	लागत अनुमान मु.अ.कर बाहेक (रु.)	शिलबन्दी दस्तुर (रु.)	बैंक जमानत (रु.)
१	BM-SQ/G-01-082/83	Procurement of Supply and Delivery of Veterinary Medicines	13,00,000.00	1000.00	33000.00

नि.प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वित्तीय सुशासनका लागि अनिवार्य विद्युतीय भुक्तानी : अर्थमन्त्री खनाल

प्रभाव संवाददाता

पाटन (ललितपुर) - अर्थमन्त्री रामेश्वरप्रसाद खनालले वित्तीय सुशासन कायम गर्नका लागि सरकारले सबै भुक्तानी विद्युतीय प्रणालीबाट हुने व्यवस्थालाई अनिवार्य गरेको बताएका छन् ।

पूर्वयोजनाकार मञ्च नेपालले ललितपुरमा आयोजना गरेको 'पुन:निर्माण र आर्थिक पुनरुत्थानको लागि वित्तीय सुधार र बजेट प्राथमिकता' सम्बन्धी उच्चस्तरीय नीति संवादमा उनले विद्युतीय भुक्तानीले विल बोकेर धाउनुपर्ने अवस्थाको अन्त्य गर्ने विश्वास व्यक्त गरे । 'आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा अनलाइन प्रणाली सहज बनाएका छौं, कर

प्रणालीलाई स्थानीय तहसँग जोड्न लागिपरेका छौं, पुनरुत्थानका लागि सहजीकरण गर्न राष्ट्र बैकसँग निरन्तर समन्वय र सहकार्यमा छौं,' मन्त्री खनालले भने । आर्थिक सुधारका पक्षमा मात्रै सोचेर काम गर्दा निर्वाचनमा समस्या आउँछ, कि भन्ने विषयमा सरकार सचेत रहेको उनको भनाइ छ ।

अर्थमन्त्री खनालले पुन:निर्माणका सन्दर्भमा संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारको लागि रु ३० अर्बभन्दा बढी दिन पुग्नेगरी जगेडामा राखेको जानकारी दिए ।

अर्थशास्त्री प्राध्यापक डा. कुसुम शाक्यले कोरोनाको अवधि र जेनजेड पछिको आर्थिक पुनरुत्थानको लागि कसरी काम गर्ने भन्ने

विषयमा लक्ष्य केन्द्रीत हुनुपर्नेमा जोड दिए । उनले जेडजेड आन्दोलनपछिको राजनीतिक परिवर्तनले अर्थतन्त्रमा ठूलो प्रभाव पारेको उल्लेख गरे ।

राष्ट्रिय योजना आयोगका पूर्व उपाध्यक्ष एवं प्राध्यापक डा गोविन्दराज पोखरेलले विकास प्रक्रियाको महत्त्वपूर्ण पाटो कर्मचारीतन्त्र भएकाले त्यसलाई व्यवस्थापन गर्दै आर्थिक सुशासनमा ध्यान दिनुपर्ने आवश्यकता औल्याए । कार्यक्रममा राष्ट्रिय योजना आयोगका पूर्व सदस्य डा दिल्लीराज खनालले नेपालको वित्तीय प्रणालीमा रहेका कमजोरी र सुधार गर्नुपर्ने विषयमा केन्द्रीत रहेर कार्यपत्र प्रस्तुत गरेका थिए ।

उद्योग व्यापार महासंघ जिल्ला अधिवेशन

‘सुशासनको अभावका कारण लगानीको वातावरण बिग्रियो’

प्रभाव संवाददाता

ललितपुर- ललितपुरको महालक्ष्मीस्थान मंगलवार राजनीतिक बहस र चिन्तनको केन्द्र बन्यो । नेपाल उद्योग व्यापार महासंघ ललितपुर जिल्लाको दोस्रो जिल्ला अधिवेशनमा बोल्दै नेपाल उद्योग व्यापार महासंघका केन्द्रीय अध्यक्ष खिमलाल भण्डारीले मुलुकमा सुशासनको अभावकै कारण व्यापार र लगानीको वातावरण बिग्रिएको गुनासो गरे ।

राज्यले व्यवसायमैत्री नीतिगत व्यवस्था गर्न नसकेको भन्दै महासंघले साना व्यवसायीको हितमा निरन्तर आवाज उठाउँदै आएको उनको भनाइ थियो ।

महासंघ वागमती प्रदेशका महासचिव सन्तोष पौडेलले २०७९ असार ३० गते काठमाडौं जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भई संस्था क्रियाशील रहेको जानकारी दिए । संस्थागत विकासमाफर्त साना व्यवसायीका समस्या समाधान र उत्पादनसँग जोडिएको समाजोन्मुख अर्थतन्त्र निर्माणमा महासंघ सक्रिय रहेको उनले बताए ।

ललितपुर जिल्ला अध्यक्ष राज घिमिरेले महासंघलाई साना तथा मझौला व्यवसायीको वास्तविक हित प्रतिनिधित्व गर्ने संस्थाका रूपमा सुदृढ बनाउँदै अगाडि बढ्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे ।

त्यसैगरी अधिवेशनमा बोल्दै पूर्वमन्त्री तथा नेकपाकी नेतृ पम्फा भुसालले फागुन २१ गते

हुने निर्वाचनलाई संविधान र राष्ट्रियताको रक्षा गर्ने निर्णायक विकल्पका रूपमा चित्रण गरिन् ।

उनका अनुसार पछिल्लो समय देशले भोगिरहेको राजनीतिक अस्थिरता, विध्वंसतात्मक गतिविधि र त्यसले निम्त्याएको राष्ट्रिय संकटको समाधान लोकतान्त्रिक अभ्यास निर्वाचनमाफर्त मात्रै सम्भव छ । भुसालले जेन-जेड आन्दोलनका क्रममा ६ दर्जनभन्दा बढी नागरिकले ज्यान गुमाउनुपरेको स्मरण गराउँदै भदौ २४ गते भएको घटनालाई योजनाबद्ध विध्वंसको संज्ञा दिइन् ।

राज्यलाई मात्रै ८४ अर्ब रूपैयाँभन्दा बढी क्षति पुगेको उल्लेख गर्दै उनले राजनीतिक दलका कार्यालय, निजी घर र व्यवसायमा भएको क्षतिको लेखाजोखा अझै बाँकी रहेको बताइन् ।

उनको बुझाइमा उक्त घटनाहरू कुनै स्वस्फूर्त देशभक्त आन्दोलन नभई लामो तयारीसहित गरिएको राजनीतिक षड्यन्त्र थियो । 'यस्ता संकटबाट

मुलुकलाई बाहिर निकाल्ने एकमात्र विकल्प फागुन २१ को निर्वाचन हो,' भुसालको जोड थियो ।

इतिहासका ठूला राजनीतिक परिवर्तनको नेतृत्व गरेका दलहरूलाई 'खतम' भइसकेको भ्रम समाजमा फैलाइएको भन्दै भुसालले चिन्ता व्यक्त गरिन् । उमेरले मात्रै नयाँ हुँदैमा दीर्घकालीन दृष्टि, विचार र ऐतिहासिक विरासत नबोक्ने शक्तिबाट आमूल परिवर्तन सम्भव नहुने उनको तर्क थियो ।

सूचना प्रविधिको दुरुपयोगबाट भ्रमलाई सत्यभै प्रस्तुत गर्ने प्रवृत्तिले राजनीतिमा थप चुनौती सिर्जना गरेको उनको भनाइ थियो ।

'विचार र सिद्धान्तविहीन लोकप्रियताले राजनीति कब्जा गर्ने खतरा बढेको छ,' उनले भनिन्, 'प्रविधि सही सूचनाको माध्यम पनि बन्न सक्छ, यदि हामीले भ्रम चिदै सत्यलाई जनतासम्म पुऱ्याउन सक्यौं भने मात्रै उपलब्धि सम्भव हुन्छ ।'

उनले देशका सबैभन्दा ठूला पूँजीपति वर्गका ब्याक्तिहरू

'रास्वपा'को समानुपातिक सूचीमा समेटिएको तथ्य उल्लेख गर्दै त्यस्ता शक्तिहरूले साना तथा मझौला वर्गको हित प्रतिनिधित्व गर्न नसक्ने दावी गरिन् । राष्ट्रिय स्वतन्त्रता र स्वाधीनताको वास्तविक मालिक नेपाली जनता भएको उल्लेख गर्दै भुसालले विगतमा पछाडि पारिएका समुदायलाई नीतिगत रूपमा मूलधारमा ल्याउने काम गरिएको स्मरण गराइन् ।

तर जनताको सार्वभौमसत्ताबाट बनेको संविधान संकटमा परेको उनको निष्कर्ष थियो ।

साना तथा मझौला उद्यमीको पेशागत समस्या समाधानका लागि सामूहिक सौदाबाजी र जिल्लाको विशिष्टताअनुसार योजना निर्माण गर्न सक्ने गतिशील नेतृत्व आवश्यक रहेको उनको आग्रह थियो ।

कार्यक्रममा नेकपाका केन्द्रीय महाधिवेशन आयोजक कमिटी सदस्य हरि दाहाल (ललित)ले साना व्यापारीहरू एकजुट हुँदा व्यवसाय सञ्चालनका क्रममा देखिने समस्या समाधान गर्न सहज हुने बताए । उनले अधिवेशनबाट चुस्त र प्रभावकारी समिति निर्माण गरी महासंघलाई पालिकास्तरसम्म विस्तार गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याए ।

फागुन २१ को निर्वाचनलाई केन्द्रमा राखेर उठेका यी आवाजहरूले लोकतन्त्र, संविधान र राष्ट्रियताको बहसलाई अझै तीव्र बनाइरहेका छन् ।

उपभोक्ताको सूचना पाउने हक सुनिश्चित गरौं ।

- वस्तु तथा सेवा प्रदायकले आफ्नो उत्पादन/सेवाका बारेमा तथ्यपूर्ण जानकारी दिऔं ।
- गुणस्तर, मूल्य, मात्रा, प्रयोगको अन्तिम म्याद, जोखिम तथा प्रयोगविधि सार्वजनिक गरौं ।
- भुठ्ठा दाबी, भ्रमपूर्ण प्रचार, अतिरञ्जित विज्ञापन नगरौं/नगराऔं ।
- उपभोक्ता सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरौं/गराऔं ।
- उपभोक्ताको तथ्यपूर्ण सूचना पाउने हकको संरक्षण गरौं ।
- उपभोक्ता हकको संरक्षणलाई सामाजिक जिम्मेवारीका रूपमा लिऔं ।
- सबै वर्ग र समुदायका उपभोक्ताले सजिलै बुझ्ने भाषा, माध्यम र प्रस्तुति गरौं ।
- अनुचित व्यापारिक क्रियाकलाप तथा उपभोक्ता छल्ने प्रवृत्तिको अन्त्य गरौं ।
- उपभोक्तालाई मर्का परे उजुरी दिने लिने व्यवस्था मिलाऔं ।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

Shivasatakshi Municipality

Office Of The Municipal Executive

Koshi Province, Jhapa

Koshi Province, Nepal

Invites Electronic Bids

Date Of 1st Publication : 2082/09/16(31-Dec-2025)

Shivasatakshi Municipality Invites Electronic Bids From Eligible Bidders For The Following Procurement Work Under National Competitive Bidding Procedures Specified In Public Procurement Act 2063 And Regulations 2064.

Contract Number	Description of Work	Bid Doc Fee	Estimated Amount Without Vat & PS	Bid Validity Period	Minimun Bid Security Amount	Bid Security Validity Period	Deadline For Submission of Bid	Opening of Bid
13/SM/ NCB/ Road/2082/083	Blacktop at Majhi Gaun to High school Chowk & kamal pul Paschim Moti School, Shivasatakshi 01 & 02	Nrs 3000	Nrs 77,97,877.94	90 Days After Bid opening	Nrs 1,98,500	30 Days beyond the Validity of Bid	01-Feb-2026 12: 00 Hours	01-Feb-2026 14: 00 Hours

Information To Deposit The Cost Of Bidding Document In Bank

Name Of The Bank : Nepal Investment Mega Bank Nepal Ltd , Byangdada Branch Jhapa

Name Of Office : Shivasatakshi Municipality

Office Account No. : 29601400000017

If Bidder Wishes To Submit The Cash Security ,The Cash Should Be Deposited In The Name Of Shivasatakshi Municipality Office, Dharauti Account No. 29601400000048 On Behalf Of Of Shivasatakshi Municipality At Nepal Investment Mega Bank Nepal Ltd , Byangdada Branch And Submit The Receipt Of Deposited Amount Of Cash Along With Sealed Bid.

A Complete Set Of Bidding Documents May Be Download From Ppmo Website Wwww.Bolpatra.gov.np/Egp. Bidder May Obtain Further Information From The Office Of Shivasatakshi Miunicipality ,Tel 023-470323 Or Visit Website Wwww.shivasatakshimun.gov.np.

If The Last Date Of Purchasing And /Or Submission Falls On A Government Holiday, Then The Next Working Day Shall Be Considered As The Last Date. In Such Case The Validity Period Of The Bid Security Shall Remain The Same As Specified For The Original Last Date Of Bid Submission..

The Employer Reserves The Right To Accept Or Reject, Wholly Or Partly Any Or All The Bids Without Assigning Reason, Whatsoever

Chief Administrative Officer